

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata. Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$7.00
pusei metų — 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 4

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ SAUSIO - JANUARY 25

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiuro numerio kaina 20 centų

67-TIEJI METAI

Prezidento Nixono kalba apie dabartį ir ateitį

Jis dėstė užsienio ir vidaus politikos aktualiuosius reikalus ir savo planus. Respublikonai ir demokratai kalbą vertina skirtingai. Pasigendama sensacingumo.

Praeitą ketvirtadienį prezidentas Nixonas JAV kongresui pasakė tradicinę ataskaitinę kalbą, vadinamą "State of Union", kurioje išdėstė savo vidaus ir užsienio politikos siekimus, bei tai, kas jam pavyko ar nepavyko nuveikti.

Tarp kitų dalykų, jis pažadėjo stiprinti Amerikos gynybą. Amerikos karinis pajėgumas tėra skirtas tiksliai laisvei apsaugoti, bet ne kariai nors šaliai pavergti. Gynybos reikalams išlaidos bus šiančios didesnės, nes visokeria gamyba pabrangusi. Bet čia buvo turima galvoje ypatingai JAV karo laivyno stiprinimą, kuris būtina reikalingas, matant sovietų vis didėjantį ir greitėjantį įsigalėjimą vandenynuose.

Didelis dėmesys busiškreipiamas į atominės gynybos lygio išsaugojimą, kol dar nepasiekta susitarimo su sovietais dėl atominio nusiginklavimo ar bent jo apribojimo. Bet jis turįs viltį, kad dėl to busišk susitarta.

Jis pareiškė, kad, ruošdamasis vyksti į Kiniją, jis neturįs klaidingų iliuzijų, kad ten bus pasiekta didelių laimėjimų, bet sugyventi su kietomis sistemomis verčianti gyvenimo realybė.

Jis tikisi artimu laiku užbaigti Vietnamo karą arba derybomis, arba vietnamizacijos pasisėkimu. Kaip bebūtų, Amerika turinti atgauti iš komunistų savo believius.

Prezidento nuomone, Ameriką pastaruoju laiku yra toliausia nužengusi į pasaulinės taikos idealą, negu bet kada per paskutiniuosius 25 metus.

Kalbėdamas apie vidaus problemas, jis nenuneigė didėjančio bedarbių skaičiaus, bet tai esąs normalus reiškinys, pereinantis iš karo į taikos laikotarpį.

Jis pabrėžė reikala reformuoti federalinių mokesčių sistemą, neteisingai užkrautą mokesčių našta nekiliojo, mojo turto savininkams, kurie dabar turi apmokėti mokyklų išlaidas ir kt.

Prezidentas ryškino reikala didinti technologijos pažangą, testuoti tyrinėjimus, reformuoti socialinę globą, tobulinti sveikatos apsaugą.

Prez. Nixonas pabrėžė, kad visos tautos gerovė turi rinti įstatymų leidėjams ir partijų atstovams rūpėti labiau, negu partiniai interesai, ir nusiskundė, kad kongresas iki šiol apie 90 jo pasiūlymų dar nesvarstė ir delsia juos svarstyti.

Bet apamai jis pasidžiaugė Amerikos daroma pažanga, reiškę savo kraštu pasididžiavimą ir optimistinę nuomonę dėl ateities.

Prezidento kalba kongresmanų, senatorių ir spaudos atstovų sutikta skirtingai. Respublikonai ją gyrė, o demokratai bandė įžiūrėti eilę spragų ir trūkumų originaliųjų pasiūlymų. Ateinančiuose rinkimuose pretenduojantieji į prezidento kėdę kandidatai šiame pranešime ieškojo valdžios kritikai naujos medžiagos.

Vieni kalboje įžiūrį konstriktyvią programą ateičiai, kurią visų partijų amerikiečiai turėtų vykdyti, o kiti joje regi tik "gražius žodžius vietoje substancijos".

Suėmė du sovietų žvejų laivus

Praeitą savaitę JAV pakrančių apsaugos laivas suėmė du sovietų žvejų laivus, kurie žvejojo JAV-bių vandenyse Beringo jūroje prie Aliaskos. Sovietų laivai mėgino pabėgti, bet, pagrabinus apsaudyti, pasidavė. Jie nuplukdyti į Adak salos uostą.

Beringo jūroje sovietų žvejų laivų yra apie 80. Jau ne pirmą kartą jie įplaukia į JAV-bių vandenį, arčiau negu 12 mylių nuo Aliaskos krantų.

Hong Konge išeinantis žymus tenyškėčių kiniečių laikraštis paskelbė, kad iš nacionalistų kiniečių žvalgybos turįs žinių, kad prez. Nixono gyvybei lankantis Kinijoje gresias pavojus. Jį galinti nužudyti Mao komunistinė opozicija, priešinga santykių su JAV užmezgimui. O tą opoziciją sudarą Lin Piao šalininkai, kuriuos Mao ėmė naikinti. Esą, abejotina, ar prezidentą kiniečiai sugebės apsaugoti nuo galimo pasikėsinimo jį nužudyti, ypač, kad teroristas gali atsirasti iš komunistų tarpo, netų, kurie bus priskirti Nixonui saugoti.

Pratęsė peticijos pasirašymą

Amerikos Lietuvių Taryba nuosirdžiai dėkoja visiems, kurie taip uoliai ir pasišventę prisideda prie talikos, platindami peticijos lapus ir rinkdami parašus, skirtus įteikti prez. Nixonui, ir prašo tęsti šį darbą iki kovo 1 dienos.

Iki to laiko prašoma įteikti arba dalinai užpildytus peticijos lapus sugrąžinti į Altos būstinę, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Peticijoje išreikšti mūsų pagrindiniai reikalavimai: protestas dėl neteisėtos ir priverstinės okupacijos, religijos persekiojimo Lietuvoje, pagrindinių žmogaus teisių pažeidimo ir dėl neteisėto ir brutalaus Simo Kudirkos nuteisimo.

Peticiją visi pasirašykim! Tenelieka nė vieno lietuvio, neatlikusio šios pareigos!

Amerikos Lietuvių Taryba

Anarchistų kunigų byla

Pirmadienį prasidėjo 7 anarchistų byla, kurie kaltinami, kad ruošėsi išsprogdinti Washingtono federalinės valdžios rūmų apšildymo įrengimus ir pagrobti prezidento patarėją dr. Henry Kissinger. Jie apkaltinti jau prieš metus.

Šios anarchistų ar "revoliucionierių" vadas esąs katalikų kunigas Philip Berigan, kuris jau nuteistas dėl naujokų ėmimo įstaigos dokumentų naikino 1970 metais. Be jo, kiti kaltinamieji yra dar du kunigai, vienuolė, buvęs kunigas ir jo žmona ir pakistaniečių studentas.

Neabejotina, kad ši byla tęsis ilgai ir bus lydimas dar įvairių anarchistų demonstracijų ir kitų veiksmų.

Rekordinis JAV-bių biudžetas

Prez. Nixonas pasiuntė kongresui rekordinio dydžio biudžetą — \$247 bilionų. Šiuos metus numatoma baigti (liepos 1 d.) su beveik \$40 bil. deficito. Iki šiol prezidentui nevyko suvesti galų su galais — visi metai buvo su deficitu.

Amerikoje pavojingiausi gyventi miestai yra Dallas, Newark, Baltimore, Atlanta, St. Louis, Cleveland, Denver ir Portland.

Bedarbių skaičiaus didėjimas kelia nerimą ir Britanijoje. Dėl to net premjeras buvo parlamente aprėktas.

Niekur tiek žmonių kraujo nebuvo pralietas per palyginti trumpą laiką, kiek Bengalijoje. Slopindami bengaliečių nepriklausomybės sąjūdį, Vakarų Pakistano kariai išžudė čia milijonus žmonių, o Indijos kariuomenė ir bengalų sukilėlius nugalėjus Vakarų Pakistano karines pajėgas, bengalų kerštas buvo taip pat lygiai kruvinas, kurio metu be jokio teismo buvo išžudyta gaudantis skaičius Vakarų Pakistano šalininkų ir jo karių. Čia matome, kaip fotografų akivaizdoje bengalų karininkas durtuvu subado pasidavusį nelaisvėn Vakarų Pakistano kari.

Naujas Europos ūkio milžinas

Praeitą šeštadienį Belgijos sostinėje į Europos ūkio Bendrąją rinką įstojo keturių naujų valstybės: Didž. Britanija, Danija, Norvegija ir Airija. Tuo būdu dabar toje Europos ūkio sąjungoje yra 10 valstybių. Be dabar įstojusių joje buvo Vokietija, Prancūzija, Italija, Olandija, Belgija ir Liuksemburgas.

Ta sąjunga turi 257 mil. gyventojų (JAV tik 207 mil.), joje pagaminama 139 mil. metrinių tonų pieno (JAV — 131,5 mil.), jos pajamos už gaminius ir pataravimus yra 621 bil. dol. (JAV — 974 bil.). Jau šitiek duomenys rodo, kad tai yra didelis ūkinis vienetis, kurio reikšmė, ypač Europai, bus labai didelė.

Minėtose iškilmėse neapsiejo be incidento: viena moteris į salę įeinanti Britanijos premjerą Heat apliejo rasalu.

Šis ūkinis blokas labai nepatinka sovietams.

V. Pakistano prez Bhuto paskyrė savivaldybių rinkimus kovo 15 d.

Gromyko atvyko į Japoniją

Sekmadienį Japoniją atvyko Sovietų S-gos užsienio reikalų ministras Andrej Gromyko. Jam rūpi vietoje patirti Japonijos nuotaikas, ypač prieš Nixono apsilankymą Kinijoje. Gromyko ji pasitikusiam Japonijos užsienio reikalų ministrui pareiškė, kad Sovietų S-ga ir Japonija yra artimi kaimynai ir todėl labai svarbu, kad jų santykiai būtų geri.

Gromyko čia išbus ištisą savaitę.

Pažymėtina, kad Japonija vis dažniau primena sovietams karo metu atimtas iš Japonijos Kurilų salas ir reikalauja jas grąžinti. Bet sovietai iki šiol apie tai nenori nė girdėti.

Sovietų karininkas pabėgo į Izraelį

Izraelio žinių agentūra praneša, kad sovietų karininkas, buvęs patarėju Egipte, paprašė Izraelio politinės globos. Atbėgėlis suteikęs nemaža žinių apie sovietų karinius įrengimus Egipte. Jis taip pat patvirtino, kad sovietai davę Egiptui bombonešių TUL-6 tipo.

Egiptas ruošiasi karui su Izraeliu

Naujasis Egipto premjeras ruošia krašto ūkį karo dienai ir grąsina Izraeliui. Demonstrantai reikalauja karo žygio prarastoms teritorijoms atsiimti. Izraelis taip pat ruošiasi gintis ar, reikalui pribrėndus, pulti.

Pabaltijo moterys plaka kolonializmą

Manchester Union Leader (N.H.) sausio 20 d. labai plačiai aprašė New Hampshire moterų klubų federacijos pirmininkų konferenciją, kurioje dalyvavo ir Pabaltijo moterų klubų federacijos centro atstovės. Estėm atstovavo Jūta Kurman, latvė — Helga Ozoliņa ir lietuvė — Margareta Samaitienė.

Laikraštis duoda ilgokų ištraukų iš jų kalbų. Jos visos pavaizdavo sunkią okupuoto Pabaltijo padėtį, priminė didžiulius trėnimus, žudymus ir apamai sovietų vykdomą kolonializmą.

Straipsnis papildytas didele dalies konferencijos dalyvių nuotrauka.

Pacifiko uostuose vėl streikas

Pacifiko uostų krovėjai vėl sustreikavo. Prezidentas kreipėsi į kongresą, prašydamas išleisti įstatymą, kuris priverstų streiką nutraukti.

Dėl 100 dienų užtrukusio streiko Pacifiko uostuose sutrūkdys beveik pusantro biliono dolerių vertės eksportas ir importas. Unijos derybos su darbdaviais tęsiamos.

Susekta automobilių vagių gauja

New Yorke policija susekė bene didžiausią brangiųjų automobilių vagių gaują. Suimti 58 asmenys. Jie kaltinami pavogę 8 mil. dolerių vertės brangiųjų automobilių. Vagys už pavogtą automobilį gaudavo \$400-\$600, o tie, kurie vogtus automobilius nuveždavo į paskirtą vietą, gaudavo po \$100 ar \$150.

Bengalijos valstybę jau pripažino, be Indijos, Rytų Vokietija, Bulgarija, Lenkija, Mongolija ir paskutinėmis žiniomis Sovietų Sąjunga.

Egipto ir Izraelio nesantaiką nei Jungtinėms Tautoms, nei paskiriems tarpininkams iki šiol nepasisekė sušvelninti, ir karo grėsmė vėl didėja. Arabai, nesulaukdami Izraelio užimtų teritorijų grąžinimo ar kokių kitų nuolaidų iš žydų pusės, jau pradeda pritrūkti kantiybės ir pradeda vis garsiau skelbti karo šūkius. Ypač, kad jie dabar daug geriau apsiginklavę negu seniau ir už savo pečių turi aiškų sovietinį sąjungininką. Gi Izraelis, be konkretnių savo saugumo garantijų iš arabų pusės, nėra linkęs grąžinti nė pėdos per buvusį karą užimto smėlio, ginkluojasi Amerikos ginklais ir pasiryžęs tvirtai laikytis.

Karo nuotaika pastaruoju metu ypač didėja Egipte. Pasikartojančios studentų ir apamai visuomenės karinės demonstracijos verčia prezidentą Sadat imtis konkretnių žygių, negu diplomatiniai veiksmai. Ypač, kad jis pats buvo pareiškęs savo tautai, jog 1971 metai yra paskutiniai Egipto ir Izraelio ginčui išsprendi ir arabai ilgiau nelauksią ir prarastas teritorijas atsiimsią ginklu.

Zengdamas į karo taką, prez. Sadat prieš savaitę paskyrė naują ministerių pirmininką Sidky, kuris jau sudarė "karo kabinetą" ir ėmėsi kitų paruošos žygių. Jis suvaržė liuksusinių prekių įvežimą ir įvedė daug naujų mokesčių. Esą, vidaus ekonominis gyvenimas turįs būti taip sudisiplinuotas, kaip ir kariuomenės, stovinti prie Suez kanalo. Kiekvienas egiptietis turįs atiduoti savo įnašą karui. "Mes kovosime ligi paskutinio vyro, kad savo žemes atgautume", pareiškė premjeras Sidky.

Egiptą labai supykino Amerikos pažadas duoti žydams moderniškų kovos lėktuvų, ir jie nenori laukti, kol Izraelis dar geriau pasiruoš atremti arabų puolimą, arba net pats pirmas vėl puls Egiptą, kaip tai buvo 1967 metų karą.

Visi stebėtojai pripažįsta, kad Egipto ir Izraelio oras yra priverstinai parako kvapo, bet taip pat pastebi, kad vargiai tas karas gali prasidėti be Sovietų S-gos ar Amerikos palaiminimo. Žinoma, čia svarbesnis yra sovietų palaiminimas Egiptui, kuris gali ir nulemti karo pradžią. Bet padėtis pavojinga.

Nesidžiaukim, Stalino dvasia dar nemirė

Praėjus trumpam laikui po Stalino mirties, Vakarų spaudoje bei politikų kalbose pradėjome girdėti apie sovietinį komunizmą daug naujų žodžių: padidėjusi laisvė, sustiprėjusi demokratija, polinkis į koegzistenciją su Vakarų kapitalizmu, nuosirdus taikos troškimas, draugiškas, interesų bendrumas su Vakarais ir t.t. Tokius komunizmo apibūdinimus ypač mėgo kartoti kaikurie JAV "taikos apaštalai", Sovietijoje net ir dienos nepabuvoję. Ta "geroji nuomonė" net ir Čekoslovakijos okupacijos atveju buvo tik laikinai pritolusi, o po to ir vėl ėmė dar garsiau skambėti. Reiškia, Sovietų Sąjungos režimas dabar jau ne tas, kurs prieš tai buvo, nes, va, šitas ir anas prieš valdžios politiką prašnekęs opozicionierius dar nesumintas, o jei ir sumintas, tai dar nesušaudojtas. Reiškia, — viskas pakrypo gerojone pusėn...

Bet šiandien mums atrodo vis dėlto bene patikimesnibus enkavedistų galvos Berijos žodžiai, pasakyti tuoj po Stalino mirties Politbiure: "Dabar duokime bent šešis mėnesius didesnę laisvę, tegul per tą laiką antitarybiniai galvalai iškiša galvas, o paskui mes tas galvas nukirsime."

Na, gal tai vyksta ir ne visai pagal Berijos planą, nes po Stalino praėjo jau daugiau nei tie šeši mėnesiai, bet pastaruoju metu vienaip ar kitaip gerklės jau vis dėlto smaigiamas. Pirmiausia jos smaigiamos sovietų intelektualams, — rašytojams, žurnalistams, mokslininkams ir visiems tiems, kurie tik išdrįso garsiau prašnekti apie laisvę, teisingumą, žmogaus teises ar vakarietiškai suprastą demokratiją. Tuo tarpu režimo smaigiami patys įžymiausi, — tuo tikintis nugasdinti ir savaime nutildyti mažesnius, visą nepatenkintųjų masę. Dėl vietos stokos čia ne kartodami tolimesnės praeities komunistinio teroro pavyzdžių, leiskime sau žvilgtelti tik į paskutiniuosius mėnesius ar pastarąsias dienas, kad susidarytume pakankamai ryškų diktatoriškojo režimo siautėjimo vaizdą.

Praeito gruodžio mėnesį partijos rariai buvo paraginti budėti dėl priešiškos turistų, Sovietijoje gyvenančių užsieniečių ir radijo stočių propagandos.

Sausio pradžioje Ukrainoj suimta apie šimtas žurnalistų bei rašytojų, kurie kaltinami ne tik valdžios kritika, bet ir "nacionalistinių nuotaikų" skleidimu. Jie kietai tardyti ir uždaryti į kalėjimus, psichiatrines ligonines ar kažkur išvežti. Apie jų bylas, jei nebus nuteisti slapta, dar išgirsime vėliau.

Tuo pat metu vyksta masinės kratos Maskvoje, Leningrade. Kijeve ir mažesnėse vietovėse, ir įtariamieji suimami. Maskvoje didžiosios kratos prasidėjo sausio 14 d. popiet, tęsėsi visą naktį ir baigėsi sekmadienį. Jas vykdė KGB agentai ir neuniformuoti šnipai, asistuojami viešosios milicijos. Iš kratytų namų milicija nešė knygų ir kitokių raštų maišus.

Pasizymėjusio Žmogaus Teisių Gynimo sąjūdžio nario "jauno istoriko Petro Jakiro bute krata tęsėsi net 18 valandų, ir iš jo buto milicija išnešė daugybę rankraščių ir dėžes knygų. Jakiras po apklausinėjimo saugume tuo tarpu dar buvo paleistas, esą, tik dėl jo tėvo, Stalino nužudymo įžymaus karo vado, nuopelnų atminimo.

Londono "Times" dienraščio korespondentas Bonavia, kuris po kratos buvo apsilankęs pas Jakirą, buvo taip pat nvestas į saugumo įstaigą ir ten jam paliepta nepalikyti jokių ryšių su šiuo opozicionierium istoriku. "Nes, kiškite į mūsų vidaus reikalus ir negrįžkite daugiau į tuos namus", pasakė korespondentui saugumo karininkas.

Sausio 5 d. už antikomunistinę agitaciją nuteistas rašytojas Vladimir Bukovskis 12 metų laisvės atnimimu. Jo tėvai yra "įsitikinę komunistai" — tėvas rašytojas, o motina Maskvos radijo žurnalistė. Bet tai sūnaus Vladimiro padėties nepagerino, nes jis jau 1963 m. buvo nuteistas 6 metais kalėjimo už protesto demonstracijas ir Milovano Džilo raštų platinimą bei panašius veiksmus.

Istorikas Amalrikas kone miršta kalėjime, bet jokie protestai nei prašymai režimo nesuminkština.

Tai tik keli pavyzdžiai, o tokių būtų daugybė. Mes dar kolkas nežinome, kiek ši atgilus Stalino dvasia pastaruoju laiku palietė Lietuvą, bet labai abejotina, kad ji nepastebimai praeitų pro šalį.

Tai šitaip Sovietų Sąjunga "sudemokratėjo"...

Pažanga ar atžanga?

Atidžiai perskaičiau 1902 ir 1903 metų "Ūkininko" ir 1902 metų "Naujienų" laikraščių kompleksus, kurie man sukėlė įvairių minčių.

("Ūkininkas" ėjo nuo 1890 m. pradžios iki 1905 m. galo Tilžėje. Jį leido varpininkai. "Varpas" buvo skirtas daugiausia inteligentams, o "Ūkininkas" — eiliniam kaimo žmogui. Jį redagavo J. Adomaitis, J. Kriaučiūnas, dr. K. Grinius, dr. J. Bagdonas (1899-1903), J. Šaulys. "Naujienos" ėjo nuo 1901 m. pradžios iki 1903 m. galo Tilžėje. Redagavo J. Bagdonas. — Kel. Red.).

"Ūkininkas" išėjo šūkiu: "Vardan tautos labo, tiesos ir laisvės". Tas šūkis tebėra ir šiandien gyvas ir aktualus, tik tada lietuviai kovojo prieš carizmo vienvaldystę, o dabar prieš tokią pat komunizmą.

Per tuos dvejus metus tikrai 1903 m. išėjo du jungtiniai "Ūkininko" numeriai — 4-5 ir 6-7, o šiaip leidavo kas mėnuo, spaudžiant 723 egz. Jis turėjo 56 bendradarbius.

Iš įvairių numerių aiškėja, kokie atsišaukimai tuo metu buvo slaptai platinami Lietuvoje. O jų antraštės yra tarsi paimtos iš šių dienų okupuotos Lietuvos širdgėlos ir desperacijos: "Kas turi ausis, teklauso", "Tėvynė pagalbas šaukia", "Lietuviai ir žemaičiai būkite atsargūs", "Atsišaukimas", "Neleiskite rusinti jūsų vaikų", Vyrai, skaitykite ir duokite kitiems", "Lietuviai ir lietuvaitės", "Broliai lietuviai, nepasiduokime maskoliams".

Vėliau pagarsėjusi mūsų rašytoja Žemaitė tada žengė pirmuosius literatūrinius žingsnius. Jos apsakymėlių pavadinimai buvo: "Motery atsilikimas", "Kunigo nauda velniai gauda", "Nelaimingi vaikai", "Atminimai", "Pakaruoklis", "Klebono gaspadinė".

Kaip žinome, ją pažadino rašyti ir padėjo pirmuosius žingsnius žengti Povilas Višinskis, bet gabumai ir atkaklus pasisventimas buvo jos pačios.

Tada buvo kalbama apie maskolių veisimąsi Lietuvoje, kolonizaciją, draudimą žemes pirkti lietuviams, rusų ir lenkų dvarininkų skriaudas darbininkams ir ūkininkams, sunkias darbo sąlygas dvaruose. O tai vis temos, kurios atgijo ir šiuo metu, tik žiauresniu mastu ir dar sunkesnė aplinkybėse, susidūrus su "raudonaisiais dvarininkais". To meto caro valdininkai "padėjo" lietuviams emigruoti į Sibirą, Turkestaną, Kaukazą, Mandžūriją, kaip ir šių dienų rusai komunistai "padeda" tremimais iškelti į Sibirą ar Kazachstaną.

Lenkystės svaigulys buvo apsidęs mūsų kunigus, kurie nevykusiai bandė švebeldžiuoti šlektiškai, o kita dalis ištikimai tarnavo carui, nes bijojo bet kurios pažangesnės minties, kaip velnias krizias. Bet greta buvo ir tokių, kurie nebijojo pasipriešinti pravoslavijos apaštalam. Jeigu jau ne dėl lietuviškumo, tai bent dėl katalikiškumo. Pravoslavijos banga buvo jau taip toli nuėjusi, kad, pvz., iš Balbieriškio korespondentas rašo, jog arkliavagis Mieliauskas išvarto stačiatikių, nes žandarai į pravoslavo nusikaltimus žiūri pro pirštus...

O kiek dabar tokių arkliavagių ir višvagių Mieliauskų patapo komunistais, kad galėtų puotauti ištremtųjų butuose ar sodybose, grobstyti jų turtą ir nebaudžiamai savavališkai, imdami kyšius?..

Iš Pilviškių anais laikais rašoma apie kratą pas dr. K. Ginevičių. Kratė Senapilės žandarų viršininkas, bet nieko nerado. Kaune krata buvo pas dr. A. Garmų, įvairiose Lietuvos vietose taip pat buvo daugiau tokių kratų, bet, nieko neradus, įtariamieji nebūdavo areštuojami.

Bet dabar taip neatsitinka komunistų "rojuje", nes jeigu kas įtariamasis ir pas jį daroma krata, tas tuoj pat ir areštuojamas, nors pas jį ir nieko nerastų.

Toje senoje spaudoje skaitome, kad dr. S. Matulaitis nubaustas 3 metams, Aug. Janulaitis 3 metams, dr. R. K. Šliūpas 2 metams ištremimo. Griškabūdyje buvo sumuštas žandarų viršininkas ir dar keli raudonsiūliai, ir dėl to 11 žmonių buvo nubausti po 2 metus kalėjimo..

Na, o kokios bausmės už panašius nusikaltimus dabar būtų vadinamose komunistų "išlaisvintuose kraštuose"? To nereikia nė spėlioti.

Minint 10 metų Kražių skerdynių sukaktį, buvo pateiktos tokios ty skerdynių bausmės: buvo apkaltinti 71, iš kurių 34 buvo išteisinti, o iš 37 nuteistųjų 4 gavo po 10 metų katorgos, 3 ištremti, 3 nubausti po 1 metus kalėjimo, kiti mažesnėmis bausmėmis, bet visiems bausmės buvo dovanotos, išskyrus 4 nuteistus katorgon, kurie turėjo ten atkelti po porą metų.

Visi žinome, koks didelis triukšmas anais laikais buvo sukeltas visame pasaulyje dėl Kražių skerdynių, bet, palyginus anas bausmes su bolševikų tremimais jų okupuotose kraštuose, yra milžiniškas skirtumas ne tik tei-

Ką kiti rašo?

VALIO "KELEIVIUI" IR MICHELSONUI!

"Naujienų" bendradarbis Jurgis Jasinskas savo "Spaudos" pabirose sausio 14 d. laidoje, prisiminęs, kad "Keleivis" jau baigia keliauti 67-sius metus ir sukęs jam Valio, rašo:

"O kokį Valio! ir kokių garsų sūkinių turėtume tarti Keleivio nepailstamam vyriausiam bendradarbiui — jubilatui Stasiui Michelsonui, praeitų (1971) metų prieškalėdinėmis dienomis sulaukusiam 90 metų amžiaus!?"

Juk jis ir šiandien nepailstamai savo raštais, ypatingai populiariuoju "Pasikalbėjimu Maikio su Tėvu" tebeberemia Keleivį. Kas savo veiklos bei rašto jaunystėje drįstų lygintis suaktuviniui, kiti Stasiui Michelsonui? Tai unikumas mūsų raštijoje, mūsų periodinės spaudos lankose!..

Jurgis Jasinskas, pakartojęs Amerikos Lietuvių Socialdemokratų sgos pirmininko J. Pakalkos sveikinimo žodžius, kurie buvo išspausdinti "Keleiviu" gruodžio 21 d., savo rašinį šitaip tęsia:

"Jubilatas Stasys Michelsonas per ilgus metus yra dirbęs ne tik laikraštiniuko ir redaktoriaus darbu, bet kartu parašęs ne viena knygą ("Ar buvo visuotinis tvanas" ir kt.). Ikso slapyvardžiu. Šiuos žodžius rašantis, prieš daugelį metų gyvendamas nuosaliame Lietuvos kaime, yra nuolat skaitęs ne tik Keleivyje buvusius "Pasikalbėjimus Maikio su Tėvu", bet ir anas Ikso knygetes ir iš jų pasiėmęs ne vieną jo pasaulėžiūrą formuojančią mintį. Todėl šia proga tebūnie leista pareikšti Jubilatui Stasiui Michelsonui sveikinimą ir padėką už visus jo rašto darbus! Ilgiausių metų!.."

Toliau straipsnio autorius recenzuoja St. Michelsono redaguotą šių metų Keleivio kalendorių.

Šia proga norėtume pabrėžti, kad šią retą vienintelį gyvo tokiu amžiaus laikraštiniuko sukaktį iki šiol ilgesniu J. Vlks. straipsniu prisiminė "Naujienos", trumpai paminėjo "Dirva". Plačiau paminėjo "Nepriklausoma Lietuva". Visi kiti laikraščiai jos nepastebėjo.

SVEIKINA STASĮ MICHELSONĄ

Labai nuosirdžiai sveikiname Jus retos — 90 metų — sukakties proga. Karštai linkime Jums geros sveikatos, kūrybingų metų, įvykdyti tai, ką esate užsimoję, bet nepabaigę atlikti.

Aukštai vertiname Jūsų didelius nuopelnus JAV lietuvių darbo žmonėms. Daug kas, beskaitydami Jūsų Tėvo su Maikiu pasikalbėjimą, nusikrato prietarų, vaiduok-

sės, bet ir žmoniškumo požiūriu caro režimo naudai.

Deja, šiandien regimas ir viešosios nuomonės abujumas milijonų žmonių nelaimės akivaizdoje, milijonų žmonių vergijai ir paniekimui yra pasibaisėtinas.

(Bus daugiau)

RAUDONOJI KINIJA IR LIETUVA

"Keleivis" lapkričio 16 d. vedamajame iškėlė klausimą — "Ar Raudonoji Kinija negalėtų būti ir mūsų sąjungininkė?"

Tuo klausimu "Į Laisvę" žurnalo gruodžio numerį pasisako Vyt. Vaitekūnas. Jis rašo:

"Kinijos, koks jos režimas bebūtų, interesas yra visais būdais ir kiekviena proga Sovietų Sąjungą silpninti ir sprogdinti. Toks interesas yra ir Sovietų pavergtų tautų bei okupuotų ar satelitinų valstybių. Sovietų pavergtos tautos yra ne tik prieš sovietinį kolonializmą, bet ir prieš komunistinę santvarką vidaus gyvenime. Todėl Raudonajai Kinijai lengva dėl bendros akcijos susiprasti su komunistine Albanija, su komunistine Rumunija ir pan. atvejais. Bet jau kitą plotmę bendros akcijos reikalas atsidurs su veiksniais."

Betgi "Kinija, nors ir raudona, labiau nei Jungtinės Valstybės suinteresuota eksponuoti Rusijos imperializmo jos auka. Todėl nepaisydami savo antikomunistinio nusistatymo, sovietų pavergtų tautų ir okupuotų Baltijos valstybių demokratinių sluoksnių Kinija, nors ir raudona, naujame vaidmenyje turėtų palankiai vertinti", rašo V. Vaitekūnas.

KANADA

Pasikeitimai Tautos Fonde

Tautos Fondui labai ilgai ir sėkmingai vadovavo St. Banelis. Jis neseniai iš tu pareigų pasitraukė. Už nuopelnus fondui S. Banelis išrinktas fondo valdybos centrinių vicepirmininku. Tautos Fondas, kaip žinoma, telkia Vyriausiam Lietuvos Išdavimo Komitetui lėšas. Jo atstovybė Kanadoje kasmet sutelkdavo ne mažiau kaip po \$100,000.

Dabar Tautos Fondo atstovybės pirmininku paskirtas Augustinas Kuolas.

Kanados lietuvių turi ir savo Kanados Lietuvių Fondo, kuriam suaukojama suma jau artinasi prie 100,000. Jo kapitalas neliečiamas, o gaunami procentai naudojami kultūros ir švietimo reikams. Jo nariai, kaip ir JAV Lietuvių Fondo, yra tie, kurie įneša nemažiau kaip \$100.

Ilgiausių metų Jums linkime —

Mes gėrėjomės Jūsų žmogaus laisvės ir teisingumo gynimu, tiesos neslėpimu. Garbė Jums!

Br. Spūdienė,

LDD 7 kuopos pirmininkė ir nariai

LENKIJA

Pasirodė "Varsnos"

Išėjo mėnesinio žurnalo "Varsnos" nr. 1-2 (lapkričio — gruodžio mėnesiai). Jį leidžia Lietuvių Visuomeninės Draugijos Varšuvos skyrius (Warszawa, ul. Wieleka 16, m. 16, Poland). Ta draugia iki šiol leido "Ausrą", vieną ar du numerius per metus. Dabar, rašoma, susidare "galimybė leisti nuolatinį lietuvišką laikraštį".

Šiame numery yra Punksko lietuvių vidurinės mokyklos direktoriaus J. Paransevičiaus straipsnis "Naujojo mokslo keliu", iš kurio šį tą sužinome ir apie Punksko lietuvių vidurinę mokyklą, kuri veikia nuo 1953 metų gruodžio mėnesio. Ji yra išleidusi 176 asmenis, iš kurių 23 baigė aukštąjį mokslą, 60 — mokytojų seminarijas ir kitas specialias mokyklas ir 32 šiuo metu tęstudiesiuoja Lenkijos universitetuose. Mokyklos XX laidos 13 abiturientų išlaikė egzaminus į aukštąsias mokyklas. Penki išvyko studijuoti Vilniaus universitete.

Mokyklos darbo sąlygos yra labai sunkios. Vidurinė ir pradžios mokykla telpa tose pačiose patalpose. Apie 400 mokinių mokosi kelioms pamainoms. Nėra mokiniamis bendrabučio. Buvo susiorganizavęs komitetas bendrabūčiui statyti, pradėjusios plaukti ir aukos, bet jos buvusios nutrauktos, nes "pasirodė ir kitų kliūčių". Nėra šoma, kokių, bet toliau sakoma, kad "Paskutinių metų švietimo organai ir Partija atkreipė dėmesį į mūsų mokyklos sunkumus. Atrodė, kad šis esminis mums klausimas — naujos mokyklos ir bendrabutis — bus išspręstas. Kad pažadai taptų tikrove!"

Paminėtina šiame žurnale tilpusi Varšuvoje išleistas lietuvių poezijos antologijos "Piesni ir gwiazdy" recenzija, kurią parašė Pr. Budrys. Jis stebisi, kad knygos ruošėjai iš gyvenančių už Lietuvos ribų poeto tik vieno J. Kėkšto kūrinių teidėjo. P. Budrys rašo, kad jeigu "negalima buvo ar nevertėjo "matyti" tokių kaip Brazdžionis, Raila ar Santvaras — tai jau tikriausiai galima ir reikėjo pagerbti bent tuos, kurie ir Tarybų Lietuvoje yra pastebimi ir vertinami: Jonas Mekas, Algimantas Mackus, Vytautas Macernis, Henrikas Radauskas ir gal dar ne vienas".

"DRAUGO" PREMIJA V. KAVALIŪNUI

Draugo romano konkurso komisija (pirm. A. Gurevičius, nariai A. Sungailienė, V. Kralikauskienė, V. Šaltmirus ir V. Tamulaitis) sausio 15 d. posėdy balsų dauguma paskyrė šių metų "Draugo" premiją už romaną "Aidai ir šešėliai" Vaciu Kavaliūnui iš Clevelando.

V. Kavaliūnas 1963 m. yra laimėjęs premiją už romaną "Kalnų giesmė", yra parašęs "Gimtosios žemės giesmę" (monografija apie Čiurlionio ansamblį).

Nepriklausomoje Lietuvoje V. Kavaliūnas mokytoja vo gimnazijose, atvykęs į Clevelandą, čia baigė universitetą ir gavo prancūzų literatūros magistro laipsnį.

KAS SKAITO RAS,
TAS DUONGS NEPRAS.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPRĖIKIA.

KAS GIRDĖTI CHICAGOJE

Gyvenimo saulėlydžio
namuose apsilankius

Chicagoje dabartiniu laiku yra jau tikrai gausu senelių prieglaudų, kurios naujoviskai vadinamos Convalescent Centers. Tenai jau yra ir nemažai lietuvių. Teko man keliuose tokiuose centruose būti, aplankyti ten esančius pažįstamus tau, tiečius.

Kur buvau, visur buvo patalpos erdvios, švarios, moderniai įrengtos, ir senelių priežiūra yra gera. Blogybė, kad visiems duodamas vienodas maisto davynys. Vieni jo mažai tesuvalgo, o kitiems pakanka tik apetitui pažadinti: praryja kaip musę ir lieka alkani. Daugeli senelių aplanko artimieji ir jiems atneša pageidaujamą maistą ar dovanėlių. Tačiau nemaža yra tokių, kurie jau niekieno nelankomi, užmiršti.

Vieni tų senelių čia atsidūrę neapdairiai pervedę savo turtą vaikams. Pastarieji tą turtą pardavę, pinigus pasidalino, ir seneliai turėjo atsidurti prieglaudose. Antrieji, nors dirbo, jokio turto neturėjo. Išauginti vaikai apsisvedė, išsikurstė po visą Ameriką. Seneliai, likę be jokios artimųjų globos ir priežiūros, savo gyvenimo saulėlydžio dienas būna priversti leisti prieglaudose.

Senelių prieglaudų yra valdinių, religinių organizacijų ir privačių asmenų. Pastarosiose yra ypač bloga senelių priežiūra, bet ir jos pilnos.

I šiuos senelius pasižiūrėjus, turi pripažinti, kad likimas iš žmogaus tikrai žiauriai tyčiojasi. Juk jie visi kadise yra buvę gražūs vaikai, puikios ir grakščios merginos, o dabar iš daugelio belikusios tik sukarikaturintos žmogaus figūros.

Bet tikra palaima yra Social Security įvedimas ir tokių prieglaudų steigimas, nes kitaip bedalių senelių likimas būtų dar žiauresnis.

Aš sergantis amerikietis...

Back of the Yard Journal, kuris yra leidžiamas Chicagoje seniau tirštai lietuvių apgyventoje Town of Lake vietovėje, praeitų metų gruodžio 29 d. numerio juodos dėmės puslapyje išspausdino straipsnį, pavadintą "I am a sick American...". Čia yra išvardintos bent 23 "ligos", kurios kaip piktybinis vėžys ėda sveiką Amerikos kūną ir visus tvarkingus šios šalies gyventojus. Čia parduosiu kelias ištraukas iš minėto straipsnio:

"Mūsų šalis serga, mūsų valdžia serga ir aš sergu, kai policininkas apšaukiamas "pigs", o policininko užmūšėjas yra iškeliamas kaip tautinis didvyris.

"Aš sergu, kai sakoma, kad religija yra opiumas žmonėms, bet marijuanas naudojimas yra legalizuotas.

"Aš sergu, kai sakoma, kad pornografija yra legali spauda, o Biblijos skaitymas mokyklose yra draudžiamas.

"Aš sergu, kai vis didesni mokesčiai man kraunami mokykloms statyti bei joms išlaikyti, o jų auklėtiniai studentai visa tai naikina, degina.

"Aš sergu, kai neginkluotas policininkas apšaukiamas "piktu šunimi", o kriminalistas, kuris su ginklu plėšia, žudo žmones, yra laikomas padoriu asmeniu.

"Aš sergu, kai napalmas užsienyje panaudojamas karui užbaigti, o Molotovo kokteiliai ir bombos, sprogdinamos čia namie, tevidinama tik provokacija.

"Aš sergu dėl riaušių, protestų demonstracijų, kurias sukelia intelektualai, nepajėgūs ir nesugebą dirbti mūsų visuomenėje.

"Aš sergu, kai komentatoriai, kolumnistai kanonizuoja anarchistus, revoliucionierius, kriminalinius prievartautojus, bet niekina istatymus, kuriais kriminalizmas būtų pažabotas".

Gal ir pakanka tų ištraukų iš minėto žurnalo straipsnio, nes, visa tai perskaičius, gali dar labiau susigirti nuo tos kondensuotos juodos teisybės.

Visa tai patvirtina kasdieninio gyvenimo įvykiai, o ypač savo pavyzdžiu įvairūs politikieriai, kurie, verždamiesi į valdžios vietas, žada žmonėms visų tų blogybių sunaikinimą, o vėliau patys globoja kriminalistus, vagystes, švaisto valdžios pinigus ir dar ima kysius.

Sibiro šalčiai Chicagoje

Ligi šiol Chicagoje žiema dar tik pokštus kretė: ji buvo panašesnė į pavasarį nei į žiemą. Bet sausio 13 d. iškrito daugiau sniego, o sausio 15 d. paspaudė tikrai sibiriską šalį. Temperatūra nukrito iki 12-15 F laipsnių žemiau nulio. Nors seniau Chicagoje tokių šalčių ir yra buvę, bet per pastaruosius kelerius metus temperatūra nėra nukritusi žemiau 6 F laipsnių šalčio.

Toks šaltis padarė ir nemažą nuostolių: namuose užšalo ir susprogo vandentiekio vamzdžiai, žmonės nušalo ausis, nosis, rankas. Daugybė automobilistų negalėjo užvesti automobilių. Visose gazolino stotyse esantieji automobilių vilkikai buvo iškviesti darban. Žodžiu, žiema parodė savo dantis, kuriais sunaikino ir daugelį voveraičių, žvirblių ir kitų paukščių. Tačiau žiemos dar ne galas, ir toliau gali būti dar "gražiau". Jei gu būtų įmanoma, tai visi iš Floridos importuotume šilumą.

Jotijos Jonas

VERIOVKINAIČIŲ
ARCHYVAS CHICAGOJE

Kurį laiką Kauno gubernatorium buvo P. Veriovinas. Jis buvo gana liberalus žmogus. Nepriklausomoje

BROCKTON, MASS.

Parduodamas dar vienas
klubas

Vargiai rastum šiame krašte kitą lietuvių koloniją, kurioje būtų tiek daug lietuvių klubų, kaip čia. Ligi šiol jų veikė net šeši. Pagal lietuvių skaičių tai neproporcingai daug, ir svarbiausia, kad jie visi — beveik vienoje vietoje.

Dabar tie klubai jau parduodami kitiems. Praėjusią vasarą parduotas Šv. Roko pašalpinės dr. Jos "Skeet" klubas, neseniai į naujas rankas perėjo vadinamoji "Mažoji Maskva", raudonųjų užvaldytas lietuvių tautinis namas su veikiančia jame tautine kavine, o dabar jau parduodamas Lietuvių Franklino klubas. Tai klubo narių sausio 18 d. nepaprasto susirinkimo nutarimas. Jis priimtas todėl, kad klubas jau kelinti metai neša didelių nuostolių. Vien pėmykščiai metai užbaigti apie \$10,000 nuostoliu. Iš viso klubas dabar turi apie \$50,000 skolos. Dėl didelių skolų sulaukymas net ligos ir pomirtinių pašalpų išmokėjimas rariams. Pardavus visą klubo turtą, ne tik bus padengtos skolos, bet dar liks lėšų ir šalpos reikalams.

Franklino klubas buvo pastatytas senųjų ateivių prieš keliasdešimt metų, o prieš keliolika metų dar jis gerokai praplėstas ir moderniškai įrengtas. Tai patsai gražiausias lietuvių klubas Brocktone. Šalia didelio namo jam priklauso dar apie pora akrų žemės, kuri prieina prie Sandaros klubo sklypo. Todėl šioji yra suinterisuota tos žemės ar viso klubo pirkimu.

Parduodamo klubo smulkimas prasidėjo prieš keliolika metų, kai jo valdymas perėjo į jaunesniųjų rankas. Jie neistengė ir klubo tvarkymą įdėti tiek darbo, sumanumo ir sąžiningumo, kiek jų tėvai. Vietoj lietuvių kalbos klubo oficialia kalba buvo vedami posėdžiai, narių susirinkimai, rašomi protokolai. Tai nepatiko seniems nariams ir visai lietuvių visuomenei, kuri norėjo, kad klubas būtų lietuviškumo saugotojas. Iš naujųjų ateivių tik keli pradžioje aktyviai klube reikėsi, o kiti laikėsi nuo "jo nuošaliai. Taip ilgai nuostolių lietuviškumas paliko tik pavadinime.

Būtu labai gaila, jei šio klubo turtas lietuvių gyvenimo vietoje pereitų į kitatautišką rankas. Tai būtų prieš valią tų, kurie tą klubą kūrė.

Senis

Lietuvoje jis gyveno netoli Utenos savo dvaro centre. Jis turėjo dvi dukteris. Viena jų buvo ištejęsi už filmų aktorius, antra — už inžinieriaus Klugo. Karo viesulas ir jas nubloškė į Vakarų Europą. Čia jos kartu gastroliavo įvairiose miestuose. Dabar abi yra našlės ir gyvena Šveicarijoje. Lietuvių muzikologijos archyvo jos atsiuntė daug vertingų medžiagų.

Veriovinaitės yra dainavusios ir Lietuvos operoje.

Naujos politinių pabėgėlių
globos taisyklės

Kaip elgtis su užsieniečiais, siekiančiais šiame krašte politinės globos, apie tai taisyklės š. m. sausio 11 d. paskelbė JAV Valstybės Departamentas Washingtono. "New York Times" taisyklių paskelbimo proga sausio mėn. 16 d. laidoje nurodė, kad, prezidentui pritarus, Valstybės Departamentas dabar esąs "paskutinė instancija" tiems užsienio kraštų gyventojams, kurie "būdami persekiojami ar bijodami persekiojimo" ieško globos J. A. Valstybėse.

Leidžia panaudoti jėgą

Taisyklėse nustatyta, kad prievartinės repatriacijos atveju gali būti naudojama jėga, bet čia pat pastebima, jog ji negali būti panaudota "didėsnė negu reikia".

Esama ir išimčių globą suteikiant. Ji neteikiama, jei prašantieji atsiduria JAV įstaigose ar vienetuose, esančiuose svetimų kraštų teritorijose bei žinioje, tačiau ir tuo atveju laikina globa suteikiama bent žmoniškumo sumetimais. Globa neteikiama lektuvuose.

Vis prisimenamas Simo Kudirkos atvejis

"N. Y. Times" ir visa eilė kitų JAV dienraščių, sausio mėn. skelbdami apie naujų taisyklių globos (azilio) reikalų paskelbimą, priminė 1970 m. lapkričio 23 d. įvykusį Simo Kudirkos išdavimą. Bostono "The Christian Science Monitor" sausio 14 d. straipsniui apie taisykles bei apie grįžtančių Sovietų Rusijon apklausinėjimus pateikė antraštę

"Nenorima daugiau turėti Kudirkos atvejų".

Kaip žinoma, anuomet, prieš beveik 14 mėnesių, JAV prezidentas R. M. Nixonas buvo pavadęs peržiūrėti šio krašto įstatymus globos reikalu bei paruošti naujas globos suteikimo taisykles.

Dabar jau Valst. Departamentui jau paskelbus, gal būt sutapimui įvykus, JAV įstaigos susidūrė su trimis atvejais, kurių vienas priminė Simo Kudirkos įvykį, o kiti iškino JAV-Sovietų santykius, ypač artėjant šių metų gegužės mėn. numatytai JAV prezidento kelionei į Maskvą.

Ne trys, bet keturi atvejai

"The Christian Science Monitor" sausio 14 d. nurodė dar vieną atvejį — rusų maj. Anatolijaus K. Čebotarevo, kuris praėjusių metų spalio 3 d. atvykęs JAV ambasadon Brusely, pasiprašė politinės globos, pateikė pavardes 30 asmenų, dirbusių Belgijoje sovietų agentais, gi vėliau jis gyvenęs Washingtono. Gruodžio mėn. pabaigoje pasklido žinia, kad Čebotarevas nusprendęs grįžti Rusijon.

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJA
AMERIKOJE

Geras darbas paskaidrina sielą, ramina sąžinę, gerina savijautą ir taisyklingumą. Laimingas yra tas, kuris, galėdamas artimą paremti, greitai teigiamai apsisprendžia ir duoda nedelsdamas. Nes, kas greit padeda, — tas dvigubai gelbsti! Geras darbas yra malonus ir naudingas abiem: davėjui ir gavėjui.

Todėl, artėjant 50-ties metų sukakčiai nuo pirmojo, tikrai lietuviško, universiteto įsteigimo 1922 m. vasario 16 d. jau Laisvoje Lietuvos valstybėje, KVIECIAME TAMSTĄ MALONIAI PAREMTI išleidimą ilgus amžius išlikusio ir savo vertės nepraradusio VEIKALO APIE tą ir ankstyvesnius LIETUVOS UNIVERSITETUS nuo 1579 iki 1944 m.

Užsakant knygą iš anksto, jos prenumerata yra tik 15 dol. Už rimtą, apie 900 puslapių kietais viršeliais tomą! Knygai apleidus ryškų, jos kaina turės būti pakelta. Todėl nedelskite ir tie, kuriems ir keli doleriai sudaro skirtumą! Čekius ar money orderius siųskite:

LIETUVIŲ PROFESORIŲ DRAUGIJA

c/o prof. St. Dirmantas
6616 South Washtenaw Avenue
Chicago, Illinois 60629, U.S.A.

Pastaba: Nemažai užsakytojų, suprasdami knygos reikšmę mūsų tautos kultūrai ir prestižui, o ir leidėjui, veteranų profesorių silpną finansinį pajėgumą, dažnai prie 15 dol. prideda aukas nuo 5 iki 60 dolerių (garbės prenumeratoriai čia neturimi galvoje: jie mokėjo net iki 250 dol.). Malonėkite pasekti tų geradarių pavyzdžius. Protingas yra tas, kuris moka protingai naudoti savo gyvenimo — darbo santaupas! Administratorius St. Dts.

sijon ir JAV emigracijos tarnautojai jį apklausinėję aerodrome, ar jis savo noru norėjęs grįžti. Jam teigiamai atsakius, jis buvo išleistas.

Kurašvili atvejis su daugeliu neaiškumų

JAV įstaigų jautrumas buvo ryškus ne tik Čebotarevo, bet ir gruzino Merab Kurašvili atveju. Esą, prisibijota, kad nepasikartotų Simo Kudirkos įvykis.

M. Kurašvili nuo 1971 m. rugsėjo mėn. vidurio studijavo, kaip "exchange student", Berkeley universitete, Kalifornijoje. Š. m. sausio 7 d. naujojo sovietų konsulato San Francisco mieste tarnautojai gruziną išgabeno į Washingtoną sovietų ambasadon. Priežastis neaiški, tačiau buvo skelbiama, kad gruzinas su savo draugu nusikalte — pavogę prekių už penkis dolerius...

Kurašvili sausio 9 d. buvo vežamas į Kenredy aerodromą New Yorke, netoli jo iššokęs iš mašinos ir mėginęs nusižudyti. Jį nugabenus į ligoninę, atsirado šeši rusai ir vienas tariamas gydytojas ir jį išsigabeno į sovietų misijos pastatą. Tik vėliau atsirado JAV valdininkai.

Dabar ir vėl iškilo Simo Kudirkos įvykio šešėlis.

JAV įstaigos, Valst. Departamentas paskelbė, kad gruzinas negalės išvykti iš JAV, jo neapklausinėjus. Jis turės pasišikinti, ar savo noru grįžtas Rusijon.

Pagal sausio 13 d., po šešių valandų amerikiečių ir rusų pasikalbėjimų aerodrome, gruzinui buvo leista išskristi, nes imigracijos pareigūnai buvo įtikinti, jog Kurašvili grįžtas savo noru.

Dr. Kissinger padaręs sprendimą

"N. Y. Times" sausio 14 d. B. Gwertzmano žinioje iš Washingtono paminėjo, kad B. Rūmuose vykus sovietų kultūros ministerės Furcevos priėmimui, atvykęs prezidento patarėjas dr. Henry Kissinger, kalbėdamas su sovietų charge d'affaires J. M. Voronovu, pažymėjęs, kad jis, Kissinger, nusprendęs leisti gruzinui išvykti iš JAV Rusijon.

Kiti du sausio mėn. įvykiai — tai tik sausio 15 d. viešai paskelbtas įvykis apie JAV ambasados Maskvoje atache E. L. Alderferio sumušimą Rygos aerodrome. Tai įvyko sausio 5 d., ir sausio 6 d. JAV ambasada dėl to griežtai protestavusi. Amerikietis buvęs kaltinamas fotografavęs Rygos aerodromo įrengimus.

Pagal sausio 14 d. žinią, Maskvoje lankantis JAV kongresmanui iš New Yorko James H. Scheueriui. Šis buvo rusų trumpai suimtas, nes lankęs žydų šeimas, gi sausio 14 d. jam buvo įsakyta išvykti iš Sovietų Rusijos.

Įtarimai ir neaiškumai

"N. Y. Times" sausio 16 d. politinių žinių priede vėl priminė Simo Kudirkos atvejį ir teigė, kad po to įvykio JAV vyriausybės pareigūnai buvę labai atsargūs. Laikraštis pažymėjo, kad gruzino Kurašvili atvejis buvo sėkmingas eilę įtarimų. Bostono "Monitor" taip pat teigė apie "paslaptį aplinkybę" ir kad, gruzinui sausio 13 d. išskridus Maskvon, daug klausimų liko nepaaiškėjusių. Bostoniško laikraščio nuomone, JAV užsienio bei imigracijos pareigūnai buvo suteikę gruzinui ne vieną progą pasilikti šiame krašte, jeigu jis būtų pareiškęs norą. Esą, dabar paskelbtos taisyklės esančios ne švelnesnės už seniau naudotas, bet aiškesnės. Pagaliau nurodyta, kad nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos JAV-se įsikūrę apie pusantro milijono pabėgėlių.

(ELTA)

LATVIŲ SPAUDOS 150 M.
SUKAKTIS

Pirmasis latvių laikraštis "Latviešu Avīzes" (Latvių Laikraštis) išėjo 1822 m. sausio 5 d. tada dar mažame Jelgavos mieste. Jį redagavo

pastorius Carl F. Watson, aišrių-skotų kilmės Lestene vokiečių parapijos pastorius.

Pirmojo numerio vedamajame redaktoriui rašė: "Mes mylime latvių tautą ir latvių kalbą."

Tada buvo dedamos didelės pastangos latvių suvokti. Watson buvo priešinąs tokiui politikai.

"Latviešu Avīzes" savaitraštis buvo daug žinių iš latvių gyvenimo. Nemaža buvo ir dailiosios rašijos kūrinių.

Watson yra išvertęs ir išspausdinęs lietuvių liaudies dainų ir K. Donelaičio kūrybos pavyzdžių. Jis yra ne kartą pabrėžęs, kad latvių ir lietuvių bendradarbiavimas yra būtinas. Šios tautos visada turi eiti kartu.

Svetimųjų okupacijoj latvių laikraščiai negali reikšti laisvės ir nepriklausomybės troškimo. Šiandien laisvės ir nepriklausomos Latvijos respublikos mintį puoselėti tegali tik penki už Latvijos ribų leidžiami latvių laikraščiai.

New Yorke latvių spaudos 150 metų sukaktis bus iškilmingai paminėta sausio 29-30 dienomis Barbizon Plaza, Marhatten, 106 Central Park South. Ta proga ten bus ir senų retų latvių laikraščių paroda.

Osvalds Akmentinš

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Sveikatos apsauga

1971 m. gruodžio mėn. Vilniuje įvykusioje A. Tarybos sesijoje okup. Lietuvos sveikatos ministras V. Kleiza kalbėjo apie sveikatos padėtį Lietuvoje, pateikė gydytojų statistiką ir apibūdino Sveikatos apsaugos įstatymą, tos pačios tarybos priimtą (Jis paskelbtas Tiesoje gruodžio 18 d.).

Pagal V. Kleizos pateiktus duomenis, 1970 metais 10.000 gyventojų Lietuvoje teko daugiau nei 27 gydytojai ir 78 vidurinio medicinos personalo darbuotojai. Pastaruoju metu Lietuvoje dirba apie 8.700 gydytojų ir 2.580 provizorių bei jų padėjėjų ir 22.400 vidurinio personalo darbuotojų. Esą, jei per penkerius metus būtų paruošta dar 3.000 specialistų, tai gydytojų kadru klausimas Lietuvoje būtų išspręstas. Tačiau vis dar trūksta vidurinio medicinos personalo. Dar nurodyta, kad pastaruoju metu medicinos srityje dirba daugiau kaip 600 mokslo darbuotojų, jų tarpe apie 60 medicinos mokslo daktarų ir 300 medicinos mokslo kandidatai.

V. Kleiza, kalbėdamas apie naująjį Lietuvoje jau nuo šių metų pradžios veikiančią Sveikatos apsaugos įstatymą, pažymėjo, kad pagal 11 straipsnį sveikatos apsaugos įstaigos, esančios Lietuvoje, yra Sovietų Sąjungos Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos bei atitinkamų vietinių Darbo žmonių deputatų tarybų bei jų vykdomųjų komitetų žinioje. (Žinybinė Lietuvos sveikatos įstaiga, mokslinių tyrimų ir kitokios priklausomybės Maskvai, išdėstyta Įstatymo 9-ojo straipsnio 12 punktu ryškiai liudija apie rusų įtaką sveikatos apsaugai Lietuvoje. E.) Pats įstatymas iš viso turi 9 skyrius su 78 straipsniais.

Specialistų išsimokslinimas

Okup. Lietuvoje dirbančių specialistų tarpe 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 55 tūkstančiai, o su viduriniu 80 tūkstančių. 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 81 tūkst., o su viduriniu 125 tūkst.

Okup. Latvijoje 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 57 tūkst., su viduriniu 82 tūkst., o 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 76 tūkst. ir su viduriniu 108 tūkst.

Okup. Estijoje 1965 m. su aukštuoju mokslu buvo 33 tūkst. ir su viduriniu 46 tūkst., o 1970 m. su aukštuoju mokslu buvo 46 tūkst. ir su viduriniu 68 tūkst.

A. Kubertavičienei 75 m.

Dramos aktolei Antaninai Vainiūnaitė - Kubertavičienei 1971 m. sukako 75 metai amžiaus. Valst. dramos teatro scenoje ji yra suvaidinusi apie 250 vaidmenų.

Apdovanojo kamerinį orkestrą

LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumas sausio 11 d. įsakymu Lietuvos filharmonijos kameriniam orkestrui "už didelius nuopelnus, ugdamą tarybinę muzikinę kultūrą ir aukštą profesinį meistriškumą" suteikė "Lietuvos TSR nusipelnusio kolektyvo garbės vardą".

Minėtas orkestras įsteigtas 1960 m. Jo sumanytojas ir vadovas iki šių dienų yra Saulius Sondeckis, nusipelnęs artistas, pernai gavęs respublikinę premiją.

Orkestras yra suruošęs per 600 koncertų ne tik Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje, bet ir užsienyje. Jis yra su dideliu pasisekimu koncertavęs Montrealyje, Londone, Suomijoje, Vengrijoje, R. Vokietijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Jugoslavijoje ir kt.

Kalėdų eglutės virto naujametinėmis

Kalėdos Lietuvoje viešai nešvenčiamos, gi eglutės vadinamos naujametinėmis eglutėmis. Gruodžio 25 d., pirmąją Kalėdų dieną, Tiesoje skaitytojai tegalėjo kalėdinės nuotaikos įžiūrėti tik tiktai gamtos apsaugos inspektorius S. Taleikio straipsnyje apie "Eglutės spindesį ir bėdas". Taleikis priminė, kad Lietuvos miškininkai vartojo kasmet paruošią 250.000 ir daugiau eglučių. Bet jų esą permaža.

Keliai

Lietuvoje veikiančiais automobilių keliais kasmet pervežama daugiau kaip 200 milijonų žmonių. Dabar visoje Lietuvoje yra 33.000 kilometrų kelių. Kelių tinklumo tankumas Lietuvoje esąs bene didžiausias Pabaltijoje. Šiuo metu Lietuvoje asfaltuotų plentų yra 6.000 kilometrų.

Bendrojo lavinimo mokyklos ir mokiniai

Visų rūšių bendrojo lavinimo mokyklos ir mokiniai okupuotoje Lietuvoje: 1960. 1961 m. buvo 4257 mokyklos ir jose buvo 453 tūkstančių mokinių; 1965-66 buvo 4404 mokyklos ir 556 tūkstančiai mokinių; 1970-71 m. buvo 3778 mokyklos ir 575 tūkstančiai mokinių. (Viest. nik statistika. Maskva, 1971. V.9, 75 psl.).

Mažėja pieno

Pieno ūkio padėtis Lietuvoje kelia partijos nerimą. Tai matyti iš Tiesos vedamojo (gruodžio 23 d.). Pavyzdžiui nurodomi 1968 metai, kai iš karvės Lietuvoje vidutiniškai buvo primelžta daugiau kaip 3.000 kilogramų pieno. Dabar — žymiai mažiau.

(ELTA)

Raudona "aristokratė"

Tiesoje gruodžio 22 d. J. nina Šinkūnaitė rašo:

"Greitasis traukinys Kaunas - Vilnius kaip visada pilnutėlis. Vagone laisvos vietelės ir su židuriu nerasi. Užtat čia visokių kalbų gali nenorom prisiklausyti.

"Ori dama su rubinu ant bevardžio garsiausiai kloja vieną po kitos savosios įstaigos naujienas. Tas vadovas toks, o anas — kitoks, tas taip, o anas kitaip. Šalia sėdintys jos bendrakeleiviai vyriškiai vos spėja pritariama linkėti. Paskui moteriškė pereina prie savų problemų — raciono šuniui, patikimo užrakto garažui, krikštolo kolekcijos... Ir pagaliau prasideda dejonės: kur mes einame — gerą savaitę negausi nusipirkti dantims pastos...

"Blyksi ant rankos žiedas, stovi garaže naujutėlė masina — ir vis jai blogai, blogai..."

Aišku, tokia keleivė tegalėjo būti tik kokio nors šių dienų "raudonojo aristokrato" žmona ar meilužė.

"Rasos" gastrolės Lenkijoje

Liaudies šokių ansamblis "Rasa". Romo Galinio vadovaujamas, praėjusių metų gruodžio mėnesį įvykdė 10 dienų koncertinę išvyką Lenkijos miestuose. Ansamblis, priklausęs Žemės ūkio statybos projektavimo institutui, pirmiausia koncertavo Liubliano mieste, kur centrini aikštė pavadinta Lietuvos vardu. Dar koncertavo Tomaszove, Chelme, Zamosce, Krasnike, pagaliau Varšuvoje ir Gdanske.

Koncertą Varšuvoje sekė ir Lenkijos sostinėje gyvenę lietuviai.

Išvykoje dalyvavo prie liaudies instrumentų grupės sudarytas "Armonikos" ansamblukas. Buvo ir keli solistai.

Patikslinama žinia apie dr. J. Vileišį

Neseniai buvome pranešę, kad dr. Juozas Vileišis, buvęs Panevėžio miesto gydytojas, Sibiro katorgininkas, mirė pernai sausio 2 d. Kapus (Marijampolėje). Dabar paaiškėjo, kad jis mirė gruodžio 2 d. Ji, einanti iš darbo namo, išliko širdies priepuolis, ir, kai buvo nuvežtas į ligoninę, jau buvo miręs. Palaidotas gruodžio 5 d. Kauno kapinėse (už Vilniapolės).

ATSIUNTE PAMINETI

Alpis (Kęstučio išlaisvinotojas), istorinė apysaka, parašė Kazys P. Karpius, II-ji pataisyta laida, 227 psl., i-rišta, kaina \$5.00. Išleido Viltis. Leidėjo adresas: 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

200.000 and Lithuania by Algirdas Gustaitis. 15 psl., kaina \$1.00. Išleido Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyrius, adresas: P.O.Box 17687, Los Angeles, Cal. 90017.

Knygėlėje daug trumpų informacijų apie Lietuvą ir lietuvius, tinka skleisti angliskai kalbančių tarpe.

ŽIEMOS UŽGAIDOS

Ši žiema iki šiol daug kur nepaprasta. Bostone jos iki šiol kaip ir nebuvo. Sausio pradžioje buvo visiškai pavasariškų dienų.

Šilta ir be sniego žiema kol kas buvo ir Lietuvoje.

"Tiesos" sausio 7 d. laidoje I. Petrauskienė primena, kad yra buvę dar keistesnių žiemų.

Šešioliktojo amžiaus metraštininkas Motiejus Strikovskis savo knygoje "Lenkų ir lietuvių kronika", išėjusioje 1582 m. Karaliaučiuje, rašė:

"1353 m. kovo, balandžio ir gegužės mėnesiais labai geras ir šiltas oras buvęs, vi. sokie javai gražiai išplaukė ir jau varpos žydėjusios. Staiga netrukus užėjo speigas, o po to iškrito sniegas, tiek gausus, kad daugiau dviejų uolekių (apie 4 pėdos. — Kel. red.) gulėjė, apdengęs žydinčius javus, rugius, daržoves. Didelei artojų baimei, tai trukę net šešetą dienų. Bet greitai sniegas ištirpęs, ir nors visi galvoje, jog javai pražūsią ir i nieką pavirsią, toks žydėjimas ir derlius po to sniego buvęs, lyg geriausiai patrešus. Tokio derliaus beveik nėra buvę Lenkijoje. Rusijoje ir Lietuvoje. O kur artojai sniegą nuo laukų valę, ten viskas nieku virstę".

J. Pošakovskis savo 1738 m. "Politiniam ir istoriniam kalendoriuje" mini šiltą 1493 m. žiemą, kai "sausio antrąją tokie buvę karščiai, jog medžiai ir javai pražydę, o gegužėje varginę šalčiai ir sniegas".

Daugiau žinių apie Lietuvos orus sušaukime, įkūrus Vilniaus akademijos observatoriją ir nuo 1764 m. pabaigos pradėjus vadovauti Martynui Počobutui.

Orų pakitimų bei astronominių stebėjimų rezultatai kartkartėmis būdavo skelbiami 1760 m. pradžioje eiti Vilniaus periodikoje.

1765 m. rugpiūčio 10 d. Vilniaus laikraščiai aprašo besibaigiantį lietingą periodą:

"Ilgai mus vargino dangus beveik visą mėnesį pavostui lietumi. Jis trukdė priimti javams, piauči šieną. Šio mėnesio pradžioje šiek tiek svystelėjo giedros, permainingai valandomis šlakstomos lietumi".

Ypač platus meteorologinių pakitimų aprašymas yra 1771 m. gegužės 4 d. numeryje:

"Nuo senų laikų, kuriuos seniausių žmonių atmintis išlaikyti gali, nežinoma čia taip pavėlavusios, o po to taip atkakliai ir ilgai trukusios žiemos, kokią šiais metais patyrėme. Pavėluotai prasidėjo ji sausio 7 d. iki tol sniegu neapdengti laukai buvo išlaikę rudens žalumą. Tą dieną, pučiant pietvakarių vėjui, iškrito gausus sniegas, o Reomiro termometras nukrito iki dviejų su puse laipsnių žemiau nulinio, tuo tarpu pirmosios sausio dienomis jis rodė daugiau kaip 5 laipsnius šilumos. Po to kas dieną šaltis kilo, ir sausio 30 buvo 20 laipsnių pučiant pietvakarių vėjui. ...kovo 3 rytą buvo 25 laipsniai saulės, tu oru". (Tai 22 F žemiau nulio. Kel. red.).

Poezijos knygos

POEZIJOS PILNATIS.

Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti geriausi visų jo išleistų knygų kūrinių. Puošnus leidinys, 592 psl., kaina \$10.00.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina kietais viršeliais \$4.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio efrėraščiai, Prano Gailliaus iliustruoti 72 didelio formato puslapiai puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Ką tik gavome

Didžiosios Lietuvos Kuniančios Giedrius, 140 psl., gaidžijos 1529 m. Statutas, 261 psl., kaina \$10.00.

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kaina \$5.00.

Aišvydo pasakos, parašė kaina \$3.00.

Sudiev! Aš išeinu..., romanas, parašė Birutė Kemžaitė, 294 psl., kaina \$4.50.

Ištikimoji žolė, romanas, parašė Anatolijus Kairys, 254 psl., minkštais viršeliais kaina \$5.00.

PATARIAMA ISIYTI

šias K. Barėno knygas: Tūboto gaidžio metai, premijuotas romanas, 438 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50.

Isigykite

ką tik išėjusią Jurgio Glaudos knygą

Simas

Joje beletristinė forma pavaižduota Simo Kudirkos tragedija Vigilant laive. Tos knygos kaina 3.00. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.

Testamentai

Isigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl., apie 30.000 žodžių kaina \$6. Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai anghiskas žodynas, Vilius Peteraičio, II laida, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

ROMANAI

Birutė Kemžaitė, SU-DIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kaina \$4.50.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO ASOCIACIJ, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Birutė Pukelevičiūtė, RUGSĖJO SESTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Kazys Placenis, PULKIMANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo. I tomas 200 ps., kaina \$2.00. II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PASAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

Anatolijus Kairys, ISTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl., romanas, kaina \$5.00.

Ant. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Rene Rasa, MEILE TRIKAMPY, 219 psl., kaina \$3.50.

Juozas Svaistas: ZIORIAI PLAUKIA, romanas iš knygnėsio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas: VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS KAIRE, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Jeronimas Ignatonis, LŪZIAI, 301 psl., kaina \$3.00.

MINDAUGO NUZUDIMAS, Juozo Kraliaus premijuotas romanas, 241 psl., kaina \$3.

Juozas Kraliauskas, TILNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Vincas Ramonas: MIGLOTAS RYTAS, 165 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Aloyzas Baronas: LIETUVIAI IR BEDUGNĖS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas: TARP DVIEJŲ GYVENIMŲ, 462 psl., kaina \$4.50.

LABAI IDOMŲ ATSIMINIMAI

MES VALDYSIM PASAULI, parašė L. Dovydenas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

GRIZIMAS I LAISVĘ, Stefanijos Rūkienės atsiminimų II-sis tomas, kaina kietais viršeliais \$6.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIFENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 356 psl., kaina \$5.00.

LIETUVOS VYČIO PERSAKAIS, Juozo Strolgos idomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

KONTREVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

RASAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, Petronėlės Liūdžiūnienės, 88 psl., kaina \$1.00.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT, Rapolo Skicipio, 440 puslapiai, kaina \$5.00.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skicipio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.00.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitys-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl., kaina \$3.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

TO paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

VYSKUPŲ P. BUČIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

DANGUS DERESYSE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Svaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

KĄ LAUMĖS LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.00.

Nuo krivulės iki raketos, Lietuvos paštininkų atsiminimai, redagavo Antanas Gintneris, 538 psl., kaina \$5.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Pasakyk, Maiki, kodėl taip staigiai atšalo? Vos kelios dienos atgal Bostone turėjome 60 gradusų šilumos, bet staiga kai smūgo, tai per savaitę gradusninkas nukrito iki nulio.

— Tėve, sakyk termometras nukrito, ne "gradusninkas". Ir nesakyk "gradusų", bet sakyk laipsnių.

— Olrait, sakysiu, kad per vieną savaitę termometras nukrito 60 laipsnių. Ar bus gerai?

— Taip geriau.

— Nu, tai išvirozyk, kodėl tokia didelė permaina? — Ji atrodo tokia didelė dėl to, tėve, kad Amerika vartoja keistą temperatūros rodiklį. Jis yra paskolintas iš Anglijos, kuri taip pat yra atsilikusi nuo mokslinio termometro.

— O koks tarp jų skirtumas?

— Skirtumas toks, tėve, kad pagal mokslinį termometrą vanduo pradeda šalti žemiau nulio, o pagal Fahrenheito termometrą, kurį vartoja angliškai kalbančios šalys, vanduo pradeda šalti jau nuo 32 laipsnių aukščiau nulio; vadinasi, 32 laipsniai skirtumo. Dar didesnis darosi skirtumas einant nuo nulio aukšty. Pagal mokslinį termometrą, kurį europiečiai vadina Celzijaus termometru, vanduo pradeda virti pasiekęs 100 laipsnių. Tuo tarpu pagal Fahrenheito termometrą, kurį vartoja angliškai pasaulis, vanduo verda tik prie 212 laipsnių. Skirtumas — 112 laipsnių.

— Tai tu rokuoji, kad Amerika ir Anglija yra atsilikusios nuo mokslo?

— Taip, tėve, termometro klausimu jos atsilikusios. Anglija beveik iki šių metų buvo atsilikusi ir savo senoviška pinigų sistema, taip, kaip iki revoliucijos Rusija buvo 13 dienų atsilikusi savo kalendoriumi.

— Ar gali išvirozyt, kodėl pasidaro tokie skirtumai?

— Skirtumai, tėve, pasidaro todėl, kad ne vienu laiku tautos priima naujas idėjas. Pavyzdžiui, žydų tauta iki šiol dar nepriėmė krikščionybės, todėl ir krikščionių kalendoriaus ji nepriima. Metus ji skaičiuoja ne nuo Kristaus gimimo, bet nuo biblinio pasaulio pradžios. Prancūzų revoliucija taip pat buvo atmetusi krikščionybės kalendorių; pakeitė mėnesius ir metus pradėjo skaičiuoti nuo revoliucijos pradžios; negana to, nutarė panaikinti Europoje monarchizmą, nugriauti sostus ir savajam karaliui nukirto galvą. Visko revoliucija nepasiekė, vis dėlto Europos veidą gerokai pakeitė, ir revoliucinė dvasia veikia toliau.

— Maiki, taip nekalbėk, ba mane šurpuliai krebė. Verčiau grįžkim prie mormonų istorijos, kurios pereitą kartą nepabaigėm.

— O ar tėvas atsimeni, kur sustojom?

— Sustojom ties ta vieta, Maiki, kur nefitų tauta su naikino lamanitus. Taigi nefitai turėtų būti like. Bet šiandien apie juos nieko Amerikoje negirdėti. Todėl pasakyk, kur jie dingę?

— Kaip atskiri žmonės miršta, taip, tėve, ir žmonių sambūriai miršta. Suprantama, nenumiršta visi urmu, kaip susitarę. Daugiausia išnyksta susimaišydami su kitais ir prarasdami savo tautinį veidą. Taip galėjo išnykti ir nefitų tautelė, jeigu iš tikrųjų tokia yra buvusi. Ji galėjo susimaišyti su Amerikos indėnais arba su pirmaisiais ateiviais iš Europos.

— Ar tu šur, kad taip buvo?

— Aš taip spėju, tėve, nes žinau, kad ir kitos tautos yra panašiu būdu išnykusios. Apie nefitus taip spėja ir mormonai.

— Ar tu su jais kalbėjai?

— Ir kalbėjau, ir jų raštus skaičiau.

— Nu, tai pasakyk ir man, ką jie rašo.

— Visko neišpasakosiu, tėve, nes raštų pas mormonus yra daug. Bet gali paaiškinti kaikiurias jų dogmas — kad ir krikšto dogmą.

— Nu, o ką ji sako?

— Šita mormonų dogma sako, kad krikštas nepadaro žmogaus nei geresniu, nei blogesniu: ar tu jį krikštysi, ar ne, jis bus tas pats žmogus. Vis dėlto krikštas esąs reikalingas, kad nuplautų pirmąją nuodėmę, kurią levo užtraukė žmonijai, parsiduodama rojuje velnio pagundai. Todėl krikštui visa da esąs vartojamas vanruo nes ir Kristų Jonas krikštijęs įbridusį Jordano upen. Lenkų kunigai panašiai krikštijo ir lietuvių, suvaidami upen arba ežeran išstisus kaimus. Žmogus įbrenda esąs vartojamas vanduo, atlieka krikšto apeigas.

— Ale kaip su naujagimiais, Maiki? Juk beibės neįvairys i kokį Nemuną ar kokį Dunoją?

— Naujagimius, tėve, mūsų kunigas patrina vandeni. Rusų popas užpila visą puodą vandens. Ir tai reiškia pirmąją nuodėmę nuvalymą. Prietariai, tėve, niekas daugiau.

— Ar visos tautos taip daro?

— Kiek man žinoma, tėve, vandens krikštą vartoja visi krikščionys. Nors žydai, arabai ir kiti semitai Kristaus nepripažįsta, tačiau pirmąją nuodėmę — jį jie nuvalo, tik ne vandeni. O peiliu, nes Biblija sako, kad ir Kristus buvęs tokiu būdu "apvalytas". Šitokį jo krikštą lietuviai vadina "Grabnyčiomis" ir švenčia vasario 2 d. Lenkai tą dieną vadina "Oczyszczenie Panskie", o rusai — "Sretienije Gospodnie".

— Ale tu sakei, kad mormonų apaštalas Šmitas buvęs visai nekrikštytas. Tai kodėl jie neįmurdė jo į savo druskinį ežerą? Ar dėl to, kad tas ežeras užkeiktas?

— Kodėl tėvas manai, kad jis "užkeiktas"?

— Nu, žmonės sako, kad krikštytas žmogus negali tenai nusikęsti, vanduo tokio nepriima.

— Tai netiesa. Žmogus tenai nenusikęsta dėl to, kad vanduo labai druskingas, daug sunkesnis už žmogų. O kai dėl apaštalo Šmito, kuris buvo dar nekrikštytas, pakalbėsime kitą kartą. Šiai dienai bus jau gana, nes tėvas negalėtų visų smulkmenų atsiminti.

— Olrait, Maiki, tu pamislyk daugiau, o aš tuo tarpu pailsėsiu.

ROMOJE 9.500 KUNIGŲ

Romos mieste ir vyskupijoje yra 38 kardinolai, 84 vyskupai ir 9,500 paprastų kunigų ir vienuolių.

Seserų vienuolių 579 vienuolynuose gyvena apie 20,000.

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

J. Bartasz, Windsor, Connecticut., — \$11.50.

S. Fred, Toronto, Ontario, — \$10.

Po \$6.50: A. Simanavičius, La Combe, Alberta, ir R. Sharkas, Rockport, Texas.

X.Y., Boston, Mass., \$6.00.

Po \$5: G. Stapulionienė, Dorchester, Mass., J. Adomonis, So. Boston, Mass., A. Herbistas, So. Boston, Mass., V. P. Yankus, Miami, Fla., A. Vainorius, Pittsburgh, Pa.

F. Rogers, Miami, Fla., — \$4.50.

Po \$3.50: S. Surkus, San Jose, Calif., A. Misaitis, So. Boston, Mass., P. Mekščiūnas, Montreal, Que.

Po \$3.00: J. Grimas, Toronto, Ont., G. Leveckis, Westwood, Mass., A. Matijoška, Dorchester, Mass., J. Gimbutas, Belmont, Mass., I. Užgiriene, Worcester, Mass., A. Andriulionis, So. Boston, Mass., P. Pilka, So. Boston, Mass., F. Kazlauskas, Hartford, Conn., M. Karlyn, Hartford, Conn., J. Šilimas, Dorchester, Mass., J. Ališauskas, Worcester, Mass., A. Kalashnikov, Chicago, Ill., A. Rimša, Windsor, Ont., A. Bayuch, Manchester, Conn., M. Puzen, Carlstadt, N.J., Ch. Yurick, Greenville, Pa., J. Dent, Providence, R.I., C. Gaučius, Fremont, Wisc., S. Martinus, Chicago, Ill., J. Starkus, So. Boston, Mass., M. Stracki, Lowell, Mass., J. Keraitis, Paterson, N.J., J. Tarvydis, Hamilton, Ont., Z. Svit, New Britain, Conn., F. Palionis, Pittston, Pa., P. Dumša, So. Boston, Mass., E. Klimas, Wollaston, Mass., A. Keršis, Toronto, Ont., P. Beiner, Chicago, Ill., A. Fed-

ronas, New Hyde Park, N.Y., A. Jantauskas, Australija.

A. Palait, Phila., Pa. — \$2.50.

Visiems aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

Keleivio administracija

MIRĖ A. GUMBARAGIS

Sausio 11 d. Montevideo mieste (Urugvajuje) po ilgų ligos ir poros kepenų operacijų mirė Chicago Naujienų, Bostono Keleivio, Kanados Nepriklausomos Lietuvos, Argentinos Lietuvių Balso ir eilės lietuviškų laikraščių bendradarbis Albinas Gumbaragis, 61 metų amžiaus. Jis buvo kilęs iš Žemaitkaimio, Urugvajuje išgyveno 40 metų. Velionis paliko liūdinčią žmoną Ildą, dukrą Renę ir sūnų Edvardą Urugvajuje ir seserį Oną Lietuvoje.

Laidotuvėse iš lietuvių mažai kas dalyvavo, nes šelma nepasirūpino apie tai pranešti.

Taip baigė savo gyvenimą geras lietuvis, patriotas, žmogus, kuris mylėjo laisvę ir demokratiją ir dėl jos kovojo.

Jo rašinių buvo pilna ir urugvajiečių spauda, kurioje jis rašė apie savo tėvynės Lietuvos padėtį. Jis drįso visiems sakyti teisybę, todėl kai kam tai ir nepatiko.

Ilsėkis, mielas drauge! Lai Tau būna lengva Urugvajaus žemė.

M. Krasinskas

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

GEROS NAUJIENOS

perkantiems savo giminėms Lietuvoje ir S.S.S.R.

automobilių

Naujas ir populiarius modelis

ZHIGULI-VAZ 2101 kaina \$3,275.00

(jo ankstesnio pardavimo kaina dabar pakeista)

Mes taip pat siūlome tučtuojau ribotą skaičių

MOSKOVICH 408 I.E. kaina \$3,009.50

ZAPOROZHETS ZAZ 966 kaina \$2,012.50

Pirkimo tvarka: kas pirmas ateina — tam pirmam patarnaujama.

SKUBEKITE SU SAVO UZSAKYMAIS į bet kurią prie mūsų prisijungusių firmų:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., Floor 21st,

New York, N.Y. 10022. Tel.: (212) 758-1150/1

PACAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

Tel. 212—581-7729

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tet. 215 WA 5-3455

ar tiesiai į vienintelį įgaliotą VNEŠPOSYLTORG atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 28 ir 27 g-vės)

NEW YORK, N.Y. 10001

(212) 685-4537

LIETUVIŲ FONDO VALDYBA

Lietuvių Fondas dabar turi šitokią valdybą: pirm. dr. J. Valaitis, vicepirm. A. Reklaitis, J. Kučėnas ir St. Dziugas (Lietuvių spaudos ir radijo informacijos vadovas), sekr. Kl. Girvilas, išd. K. Barzdukas ir išdo glob. P. Želvys.

Fondo tarvbos suvažiavimas bus gegužės 6-7 dienomis Chicagoje.

Fondo revizijos komisiją sudaro P. Kilius, K. Grina ir V. Orentas.

Imkit ir skaitykit
knygą

TERORO IR VERGIJOS

IMPERIJA SOVIETŲ

RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kuriose kentėjo ir žuvo mūsų bročiai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

BŪKIME VISUOMET JAUNI. RYZTINGI IR KIE-
TAI TIKI, KAD MŪSŲ KOVA BUS LAIMĖTA.

STEPONAS KAIRYS

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

Jo pirmas numeris ką tik išėjo. Jis gaunamas ir Keleivio įstaigoje. Kaina \$2.00.

Šiame numery yra šie įdomūs straipsniai:

Kam reikalinga Mintis (vedamasis).. J. Vilkaitis: Praeityje besidairant; J. Valaitis: Lietuvos politinių partijų išvievioje dabartis ir ateitis; J. Va.: Socialistų Internacionalas ir Lietuva; J. Vilčinskis: Socializmas Lietuvoje; J. Vlks.: Kiprą Bielinį prisiminus; Jonas Pakalka: Steigiamojo Seimo Lietuvos Socialdemokratų (LSPD) frakcija; Lietuvos pavergimas; Rusų demokratinis sąjūdis ir jo programa; Pasaulio pasidairius (Socialistinio sąjūdžio apžvalga); Ed. Cinzas: Mergaitė su apelsinu; K. Barėnas: Saprai; V. Žilinskaitė: Juokai.

Žurnalą leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užs. Delegatūra.

Redakcijos ir administracijos adresas: Mintis, Lithuanian House, 1 Ladbroke Gardens, London, W II, Gr. Britain.

Minties atstovai JAV-se: J. Valaitis, 1521 So. 50 Ave. Cicero, Ill. 60650.

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

New Yorke "MINTIS" gaunama "Darbininko" administracijoj (910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221) ir "Romuvos" knygyne (8420 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421).

JAU IŠSPAUDINTAS IR UŽSISAKIUSIEMS

IŠSIUNTINĖTAS

"KELEIVIO" 1972 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1972 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

MOTERŲ SKYRIUS

KAZIMIERAS BARENAS

Testamentas

(Tęsinys)

Antrąją Kalėdų dieną ji atsikėlė apimusi. Kas bus, tai bus, o gyventi reikia. Ji ir valgė. Dangus apsitraukė iš pat ryto, ir saulė ji tematė gal kokią valandą. Ji pasiklausydavo. O gal sugrįš? Jau vėl lijo. Klausytis trukdė vamzdžiais nutekąs lietaus vanduo. Diena bėgo nors ir lėtai. Popiečių ji išgirdo durų dunkstelėjimą. Kostas, aišku! Jis

uždarė duris. Veronika kilstelėjo galvą — jis eina į priekinį kambarį. Ji šoko į virtuvę, skubiai išėmė iš šaldytuvo viščiuką, sudė, vyniojo į sidabrinį popierių ir dėjo krosnin. Ką gi ji duos valgyti? Uždegusi krosnyje dujas, ji išskubėjo iš virtuvės į priekinį kambarį. Apsimesdama nieko negirdėjusi ir nustebusi, ji šuktelėjo:

— Kostas jau namie! Ar seniai grįžai? Buvau virtuvėje ir, matyt, negirdėjau. Greit iškeps viščiukas. O dabar išsivirsim arbatėlės.

Kostas buvo sulytas. Ji padėjo jam nusivilkti palta, vis kalbėdama ir dar surasdama naujiems sakiniams žodžių. Geriant arbatą, ji kelis kartus bėgo žiūrėti, ar viščiukas gerai kepa. Ji kalbėjo skubėdama, rėdosi, tik tam, kad Kostas galėtų pasitenkinti vienu kitu burbtelėjimu.

Kai apskrūdęs viščiukas jau garavo ant stalo ir ji atpiovė vieną šlaunį, tada kalba nuo tų dienų oro ir lietaus ir vėjo pakrypo į opiuosius reikalus.

— Prastos šmet Kalėdos, bet ką dabar darysi! Jau kaip ir baigėsi. Gal kitais metais bus geresnės. Taip jau atsitiko, nei šis, nei tas. Atleisk man, — kalbėjo Veronika.

— Nieko, gerai.

— Aš sutvarkysiu, — pridėjo ji ir spūstelėjo Kosto ranką. — Aš viską sutvarkysiu. Aš surašysiu naują testamentą, pamatysi, tuoj po švenčių.

— O kam?

— Aš niekam nieko nepaliksiu!

Kostas nesutiko, kad tokia išeitis būtų gera. Paliksi taip be niekur nieko, numirsi, tai ir atiteks viskas karalienei — namai ir pinigai iki paskutinio grašio. O karalienė ir taip turtinga — tegu gauna broliai ir seserys, tačiau ne dabar. Kol mes gyvi — patys gyvenkim. Gal ir neliks nė grašio, kai numirsim, tik namukas, bet dabar patys gyvenkim.

— Gerai sakai, — pritarė Veronika. — Gerai tu sakai. Taip ir padarysim.

— Ką padarysim?

— Gyvensim.

— Bet reikia parašyti Valentinui, Julijui ir pasakyti Seimams tėvams, kad aprimtu. Su broliais tai bėdos neturėsi. Bet ką tu darysi su Seimumu?

Ji galvojo. Ji dar galvojo ir atsigulusi. Ką jiems rašyti ir sakyti? Savo broliams ji galėtų parašyti: atsidūrė me piniginiuose sunkumuose, tai dabar nė kalbos negal būti apie jokių siuntinių niekam, o niekam! Turėsit palaukti, kol mirsime, ir visiems šitaip pasakykite. Arba būkite visi geri, palaukite, turėkite kantrybės, dabar viščiukai jau išėjome iš pinigų. Bet ką daryti su tuo Seimumu kuris čia pat už sienos gyvena? Gal atiduoti jam televiziją, ir tegu nusiramina, tegu nebelandžioja į akis?

Kostą neramino tas rūpesčių apimtos žmonos varty masis lovoj.

— Miegok, Verute, jau miegok.

— Ką man daryti su tuo Seimumu?

— Miegok, rytoj pasikalbėsime.

Kosto balsas buvo ramus ir pilnas užuojautos, dėl to Veronika dar po kartą pasivertė į vieną ir į kitą šoną i užmigo. O Kostas vienas galvojo apie tą mažąjį Seimumą. Jis pinigų dar neprašė, tai atiduokim jam televiziją. Atiduokim, ir tegu sau turi. Vis tiek jau senas daiktas, o mes išsinuosim kitą. Tegu visi bus patenkinti ir ramūs! Sta mintim ir jis užmigo. Atiduokim!

Atsikėlė Kostas šviesus. Dar vis lynojo. Veronikos

akys buvo matyti susirūpinimo.

— Kaip išmiegojai? — paklausė Kostas.

— Gerai.

— Dėl tos televizijos tai aš vakar apgalvojau: atiduokim, tegu sau žiūri, — išbėrė Kostas. — Pažadėjai, pasakei, atiduokim. Mes galim išsinuomoti.

— Kažin, ar apsimoka?

Veronika mąstė. Įkyrus vaikas, biaušus vaikas tas Seimus. Jis įgriso, nusibodo Veronikai. Tačiau pro visus su Seimumu susijusius vaizdus vėl ėmė didėti anas gelsvas rausvasis jurginas.

— Mums padidės išlaidos, jeigu sau nuomosim televiziją, — tarė ji.

— Neprapulsim.

Veronika pakėlė galvą, ir susitiko jų abiejų akys. Ji, matyt, ir galvą pakėlė pajutusi, kad Kostas suėmė jos ranką ir abiejų pirštai sunerti. Kostas šypsojosi gerumu. Ir jai gera, viskas pasibaigė.

Ne, dar ne viskas pasibaigė. Vakare Veronika užėjo pas Seimaus tėvus. Sūnus ateina, prašo atiduoti, tai imkite tą aparatą, tegu jis sau žiūri, sakė ji. Motina įbėdė akis į Seimų. Ar jis prašo? Ne, negali būti, motina nieko nežino, ir vaikui nereikia jokios televizijos. Dar pradės čia — vaiko norų klausyti!

Veronika grįžo šypsodamasi — vienas akmuo nukrito nuo širdies. Grįžo ji ir atsisėdo rašyti laiško Valentinui, ką jis ir pats turės žinoti ir kitiems pasakyti. Taip, visi turės palaukti, gal net ir ilgai, nes ir jai su Kostu dar reikia gyventi. O jei kas liks, tai tik po jų mirties. Taip po mirties.

(Glas)

Ant adatos galo sutelpa 25 milionai

Toks mažas yra gripo (influcenos) sukėlėjas virusas. Tai mažiausias iš visų gyvų sutvėrimų, bet ir apie tokį mažą verta pakalbėti.

Gripas — žiemos svečias. Jis jau daug kur lankosi ir šią žiemą. Kartais jis daugiau namų aplankom, kartais mažiau. Vieną žiemą jis ne taip piktas, kitą — žiaurus. Štai 1957 m. JAV-se jis įlova buvo paguldęs 4 milijonus žmonių, o ne mažiau kaip 9 milijonai gripą persirgo bevaikšėdami.

Gripas nėra šių dienų liga. Ją jau yra aprašęs medicinos tėvu vadinamas graikų gydytojas Hipokratas 412 m. prieš Kristų.

Tą ligą sukelia virusai (virus — lotynų kalboje reiškia nuodus). Virusas yra toks mažas, kad ant adatos galo jų sutelpa net 25 milijonai, todėl jis surastas buvo tik tada, kada buvo išrastas elektroninis mikroskopas.

Pirmąjį ir patį būdingiausią virusą A surado amerikietis mokslininkas Thomas Francis 1934 m. Iki 1940 m. buvo manoma, kad tik tas vienas virusas ir tesukelia gripą, bet 1940 m. tas pats Francis surado ir kitą virusą, kurį pavadino virusu B. Vėliau kiti mokslininkai surado net kelias dešimtis naujų virusų rūšių.

1943 m. jau minėtas Thomas Francis pagamino pirmuosius skiepus prieš virusą. Jie buvo išmėginti kareiviams. Iškiepytųjų gripu sirgimo 2%, o neskiepytųjų — 8%.

1957 m. Hong Konge staiga pradėjo siausti baisi gri-

po epidemija, kuri greitai pasklido visoje Azijoje ir Afrikoje. Vėliau ji persimetė į Europą, pasiekė ir JAV. Tada paaiškėjo, kad Francis skiepai nepadeda tiems, kuriems jie buvo įskiepyti. Šimtai tūkstančių iškiepytųjų susirgo ir daugelis jų mirė, gavę plaučių uždegimą.

Istorijon ši liga įėjo Hong Kongo gripo vardu.

Netrukus paaiškėjo, ir kodėl tie skiepai neveikia. Pasirodė, kad Hong Kongo gripą sukelia visiškai kitas virusas, kuris iki šiol nebuvo žinomas. Šitas naujas virusas pavadintas virusu A-2. Prieš naują virusą reikėjo ir naujų skiepij. Amerikos laboratorijos skubiai pradėjo gaminti tokius skiepij, kurie veikė prieš visus iki šiol žinomus virusus. Šiandien 75% iškiepytųjų yra atsparūs gripui.

Todėl patariama visiems skiepytis, ypač senesnio amžiaus žmonėms.

KAS YRA BETURTIS?

Ką laikyti beturčiu — nėra tuščias klausimas. Mat, beturčiams netaikomi atlyginimai komisijos suvaržymai. Jiems be leidimo galima pakelti atlyginimus.

Minėta komisija nutarė, kad uždirbantieji per valandą \$1.90 gali būti laikomi beturčiais. (Iki šiol tokiais buvo laikomi uždirbantieji per valandą \$1.60).

Bet toks pasiūlymas nepatenkina nei kongreso, nei unionų. Yra kongresmanų, kurie siūlo beturčiais laikyti uždirbančius ne mažiau kaip \$3.25, nes toks uždarbis laikomas būtinu 4 narių šeimai išlaikyti.

Kaimo Jurgio užrašai

Aristokratai

Kas yra aristokratas, gerai paaiškina bostoniško Juozo Kapočiaus išleistoji Lietuvių Enciklopedija. Tos enciklopedijos I-jo tomo 265 psl. parašyta:

"Aristokrata (graiškiškai) besijaučias ar kitų laikomas pakilęs aukščiau šiaip visuomenės dėl savo kilmės... turto ar visuomeninės padėties... Kartais kalbama ir apie dvasios A (aristokratą) — mokslininkus, menininkus, šiaip kilnius žmones."

Kas tokiu nenorėtų būti? Aukštesniu ir garbingesniu už kitus?

Graikų aristokratai tą savo titulą garbingai išnešė į pasaulio istoriją, ji pateisinę mokslo, meno ir politikos ar kariniais laimėjimais. Bet gale sužlugo ir senovinė Graikija, ir drauge jos aristokratija, nors vis dėlto išliko pasauliui jos kultūros lobiai.

Lygiai buvo išbujojusi ir senovinės Romos aristokratija, kuri taip pat paliko pasauliui didžios vertės meno ir mokslo paminklų. Bet ji taip pat žlugo drauge su savo didžiąja valstybe.

Kodėl?

Tarp kitų šiandien yra ir toksai senovinės aristokratijos galo aiškinimas.

Atseit, aristokratija, kuri tvarkė visą tuometinį valstybės gyvenimą ir skendėjo turtuose, mėgo ir lėbauti. O tų lėbonių gardėsiams patiekti naudojo varinius žaivarinius indus, spindinčius aukso spalva. Bet jie nežinojo, kad vario ir žalvario nuosėdos yra didžiausi nuodai, gal dar kenksmingesni už kaikiuriuos šių dienų narkotikus. Ir to pasąkoje gabiausieji aristokratijos protai žėrinčių indų metalo užnuodyti, visai sumenkėjo, ir pati aristokratija susmuko į žemę kartu su savo valstybių pasaulinėmis galybėmis.

Kodėl tai prisimename?

Mat, pas mus irgi jau gimsta aristokratija... Žinancijų teigimu, mūsų emigraciniai sūnūs ir dukterys Washington, kad ir ne savos galybės sostinėje, jau turi susivėrę aristokratų klubą, kurio nariai reguliariai tam tikrais laikotarpiais rengia šeimyninius pobūvius, kurių metu vaišinamasi būtinai tik iš sidabrinų indų. Jeigu kuri "aristokratiška" šeima tokių indų pilno komplekto dar neturi, tai, eilės tvarka ruošdama pas save pobūvį, privalo tokius indus bent išsinuomoti.

Zinoma, sidabriniai indai mūsų "aristokratų" menkam protui gal nepakenks ir nesamos genijalumo nesunaikins. Bet mes vis dėlto esame susirūpinę. Po Graikijos ir Romos aristokratijos žlugimo istorijai paliko bent meilės kūriniai, Akropolio ar Kolizėjaus griuvėsiai, o po čionykštės mūsų "aristokratijos" Amžinojo Atilsio gali nelikti nė to puodelio, kuris būdavo dedamas po ponų lova...

Tiesa, mūsų "aristokratai" dar neturi savo garbingos kilmės raštinio įrodymo. Bet jis kol kas dar nesvarbus. Šį dokumentą atstoja vyro uždarbio čekis. Kuo jis stambesnės sumos, tuo ir "aristokratas" kilmingesnis.

Lietuvos kaimiečiai pinigais vertindavo eržilus, builius, paršelius ir panašios giminės atstovus, o mūsų "aristokratai", kaip matom, tą vertybės mastą taiko ir savo tautiečiams. Gal tai ir geras sumanymas, bet tik tai man vienam, Kaimo Jurgiui, sunkiai suprantamas.

Kaimo Jurgis

VISUR YRA RŪPESČIŲ

Nedarbas didėja ir Europoje. JAV-bių dolerio susvyravimas, jo nuvertinimas atsiliepė ir Europoje. Ten visur didėja bedarbių skaičius. O tenai tas reiškinys yra skaudesnis jo paliestiesiems, negu JAV-se, nes ten nedarbo pašalpos mažesnės, negu čia.

Europos ūkio žinovai tikisi, kad JAV-bių ūkis atgis. JAV pradės vėl daugiau pirkti užsienyje, o tada Europos valstybės pradės daugiau prekių išvežti, negu dabar, ir pagerės europiečių ekonominiai reikalai. Tik tai to pagerėjimo dabar ilgaukauti.

Vakarų ir šiaurės Europoje daug darbininkų dirbo iš Italijos ir Balkanų. Darbams sumažėjus, jie atleidžiami pirmoje eilėje. Sugrįžę į savo kraštą jie ir ten didina bedarbių skaičių.

Dabar Italijoje ir Britanijoje bedarbių yra 4%. Švedijoje — 1.3%, Vakarų Vokietijoje — tik 1%, bet jis labai sparčiai didėja. Prancūzija savo bedarbių skaičiaus neskelbia, bet paskelbė, kad per paskutiniuosius 12 mėnesių bedarbių padidėjo 39%.

Blogiausia padėtis Airijoje, kur bedarbių yra 9%.

ARGENTINA

Inž. J. Gintilos trofejai. Inž. Juozas Gintila yra pasižymėjęs medžiotojas. Buenos Aires mieste surengtoje Argentinos Medžiotojų sągų parodoje tarp 250 stambiųjų trofejų net 11 yra inž. J. Gintilos. Jis nušovė medžioklėje prie Santa Rosa ir pamos žvėrų karalių jabili. Inž. J. Gintilos ir jo laimikio nuotraukos buvo išspausdintos Argentinos laikraščiuose.

Įdomi Krapovickų šeima

Apie ją rašo Argentinos Lietuvių Balsas lapkričio 4 d. Seni išėiviai Pranas ir Elzbieta Krapovickai išaugino ir išmokslo 3 sūnus. Vyriausias Pranas yra inžinierius, vedęs Janiną Gasevičūtę, turi savo metalo dirbinų fabriką. Antras sūnus, Antanas yra įžymus mokslininkas — botanikas, genetikas. Mokslininkas — antropologas, archeologas — yra ir trečiasis sūnus Petras.

Abu jie mokslų daktarai, parašę nevienu mokslo veikalą. Visi trys yra gimę Buenos Aires ir visi geri lietuviai.

12 knygų už \$2

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Eox, 58 psl., kaina 25 centai.

\$3.80, bet visos kartu par-

Ar buvo visuotinis vnanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiskasis istorijos supratimas. 80 psl., kaina 20 centų.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Srugienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blūmo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kausio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu par-

duodamos už \$2.

Ar skaitytos?

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina ketiais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina \$2.00. KREGZDUTE, I dalis (vadovėlis), parašė A. Rinkūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Žuko, 476 psl., kaina \$5

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas, 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui. sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

KĄ LAUMES LEME Taj rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 254 psl., kaina \$3.

PEILIO AŠMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Versmės ir verpetai, akininkų straipsnių rinkinys praities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

BALADES, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

Vietinės žinios

MŪSŲ PADĖKA

Mano mylimam vyrui ir mūsų brangiam tėvui
KAZIUI MOCKUI mirus, nuosirdžią padėką reiškiamo
visiems dalyvavusiems jo šermyse ir laidotuviuose, mūsų
gūoduosiems žodžių ir laiškais.
Žmona Marija, sūnus Valentinas ir duktė
Živilė su šeima ir sūnus Algis

Lietuviai krepšininkai miesto varžybose

Jau keleri metai, kai lietuviai jaunuoliai rungtinasi su kitom Bostono komandom miesto krepšinio varžybose. Siemet mūsų krepšininkai, patyrimo dėka pasijutę stipresni, iš So. Bostono lygos perėjo į geresnę Senior East lygą.

Komandai priklauso net 15 vyrų, kurių bene 10 žaidžia pastoviai. Komandos treneris — Gediminas Skabeikis, o rungtynių statistikos vedėjas — Algis Šmidas.

Dar sezonui neprasidėjus, So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos valdyba paskelbė, kad draugią priimsianti šių krepšininkų komanda savo globon taip, kaip iki šiol globėjo šachmatininkus, ir remianti komandos veiklą. Jau ir anksčiau ši draugią buvo aprūpinusi komanda uniformomis. Nutarimas globoti pagitinas tuo labiau, kad visi žaidėjai lietuviai: vieni jų su tėvais į šį kraštą atvykę po karo, o kiti net trečiojos kartos vietiniai lietuviai. Tai gražus pavyzdys, kaip piličių draugijos rūmuose darniai gali veikti tiek senosios emigracijos palikuonys, tiek ir po karo atvykęs.

Pirmas rungtynes teko žaisti sausio 8 d. su Parker Hill komanda, kurią mūsų krepšininkai įveikė 71-42 rezultatu, nors pirmam kėliny teimėtik 6 taškus, o Parker Hill 14. Sekančiam kėliny šaučiai atsigrėbė, jau vyravo visose rungtynėse.

Taškus laimėjo sekantieji žaidėjai: Jonas Ambrose 12, Alfonsas Baika 11, Linas Gineitis ir Martynas Schera, lis po 10, Gediminas Kuodis ir Romualdas Baika po 9, Ramūnas Kondratas 6 ir Antanas Analasukas 4.

Antra pergalė — sausio 5 d. — mūsų vyrams teko veltui varžovam Snowbirds dėl susidėjusių aplinkybių pasitraukus iš rungtynių, — taigi rezultatas 2-0 mūsų naudai.

Labai įdomios rungtynės buvo praėjusį šeštadienį, kada lietuviai laimėjo prieš juodųjų komandą URBAN WHEELS 78-74, taigi tikrai keturių taškų persvara. Nors per puslaikį lietuviai vedė net 11 taškų persvara (36-25), bet gerai susižaidę varžovai nuolat spaudė, neduodami mūsų atskirti iki galo ir po truputį prisivydami.

Iš mūsų pusės ypatingai pasižymėjo Linas Gineitis, įmesdamas net 21 tašką. Gediminas Kuodis lietuviams pridėjo 15 taškų. Alfonsas Baika 11, kiti po mažiau.

Pažymėtina, kad prie varžovų nenuilstamo spaudimo daug prisidėjo didelis būrys

jų entuziastikos publikos, kai tuo tarpu lietuvių publikoje buvo vos saujelė.

Sekančios rungtynės įvyks su Mission Hill komanda penktadienį, sausio 28 d. 7:30 val. vak.

Visos rungtynės vyksta Tobin Gym patalpose Roxbury rajone, ten pat, kur policijos stotis, taigi saugioje vietoje.

Visi besidomintys sportu lietuviai kviečiami prisidėti prie tolimesnės mūsų krepšininkų sėkmės atsilankydami rungtynėse, tuo pareikdami jiems moralinę paramą.

S. K.

Skaučių Židinio naujienos

1971 m. gruodžio mėn. kalėdinė eglutė buvo sėkminga. Ta proga, kaip ir prieš tai, židinietės Šv. Petro lietuvių parapijai paaukojo \$50.00.

Vasario 5 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Bostono ir apylinkių lietuvių yra kviečiami atsilankyti į kun. Alg. Kezio, S.J., foto parodą ir rodomą filmą "Dvylika" So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos antro aukšto salėje.

Kovo 5 d. ten pat bus Kaziuko mugė, kuriai židinietės jau smarkiai ruošiasi. Šiais metais yra pradėta daug naujų darbų. Bus net savo gamybos gintaro išdirbinių.

Iš tų šiaudų bus grūdų! Kaip žinome, jau treči metai židinietės puošia Kalėdų eglutę City Hall. Per ją kasmet atsirasdavo naujų pažinčių ir rūpesčių. Židinietės buvo kvistos keliose bibliotekose suruošti parodėles ir kt. Šiais metais jas kontaktavo TV2 ir sausio 14 d. filmavo mūsų skautukes, dirbančias šiaudinukus. Mūsų vaikai bus matomi ateinančioje vaikų ZOOM prokramoje, vykstančioje sekmadieniais 7 valandą vakaro. Tiksliai data bus pranešta vėliau. Ši vaikams skirta serijinė programa yra spalvota ir transliuojama visai Amerikai. Filmaime dalyvavo Danguolė Špakevičiūtė, Anita Hodges, Lina Veingortin, Dalius Kleinas, Rimas Nenortas.

Nepriklausomybės įventė Brocktone bus vasario 27 d.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas Brocktone rengiamas vasario 27 d. šia tvarka:

10 val. ryto pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3 val. popiet — iškilmingas susirinkimas salėje po bažnyčia.

Meninę programą atliks parapijos choras, kuriam vadovauja komp. Julius Gaidelis.

Visi kviečiami dalyvauti.

P.J.

Kultūros klube kalbėta apie išsigimimą filme ir kt.

Praeitą šeštadienį filmninkas Romas Sležas Bostono kultūros klube kalbėjo apie išsigimimą filme ir apilamai mene, priedo pademonstruodamas vieną savo režisuotų pozityvių polėkių filmų.

Romas Sležas jau seniau Bostono Universitete yra įsigijęs filmų meno magistro laipsnį ir už savo darbus iki šiol pelnęs ištisą eilę premijų, suteiktų įvairiuose filmų konkursuose ir festivaliuose.

Prelegentas, apžvelgdamas įvairių istorinių laikotarpų civilizacijos ir kultūros bangavimus, pabrėžė po karų dažniausiai pasireiškiantį žmogaus nusivylimą, juoda nihilizmą ir pesimizmą, praradus tikėjimą į koikių nors kilnesnių idealų išikūnijimą ar jų vertę. Nenorėdamas ko kilnesnio socialiniame ar politiniame gyvenime siekti, žmogus ima gairintis į jokių moralinių vertybių neapribotą savo negatyvinės vaizduotės elementu ir tuo, kas anksčiau visuomenės buvo laikoma blogiu.

Visa tai randa savo išraišką literatūroje, filme ir kitose meno rūšyse, kur imama viešai vaizduoti seksualiniai aktai, homoseksualizmas ir panašios "dorybės". Tai ypač ryšku šių laikų filmuose.

Bet visa ta "seksualinė nuogybė" jau pradedanti nusibosti, ir esama polinkio nukreipti žmogaus akis į kilnesnius idealus. Tai daugiau pastebima mažose tautose ar jų tautinėse grupėse. Tam pavaizduoti R. Sležas parodė filmą, kurioje išryškina mos Amerikos negrų pastangos siekti kultūros, mokslo ir savo rankomis ir talentais pakelti savos visuomenės gerovę ir dvasinį lygį.

Paskaita ir filmas pažadino daug klubo lankytojų tarpusavio pokalbių paliesta tema.

Su Harvardo universitetu

Praeitą penktadienį So. Bostono LPD-jos šachmatininkai rungtinisi su Harvardo universitetu, kuris drauge su M.I.T. komanda pirmąją Bostono šachmatų lygoje.

Rungtynes laimėjo, kaip ir galima buvo laukti, Harvardo komanda 3½-1½. Ši

Valentina ir Steponas Minkai

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Vasario 5 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos salėje kun. Alg. Kezio SJ foto paroda ir filmas "Dvylika".

Ką tik išėjo Keleivio kalendorius 1972 m. Štai kokie jo straipsnių pavadinimai:

Apie Simą Kudirką; Kaip buvo atkurtas Donelaičio atvaizdas; Lietuvos gyventojų statistika; Dvejosopos Vietnamo paslaptys; Kiek kainuoja šaltasis karas; Vokiečių patriotai neatsizada Klaipėdos; Kaip rusai paėmė Berlyną; Idomi Kedainių istorija; Belgijos lietuviai apie Ameriką; Didelis geštas iš vedybų; Siūlo apsidrausti nuo Dievo; Aukso kasykla gerklėje (Kaip Sodeika iškilo į dainos aukštybes); Ką parodė 1970 m. cenzas; Gaivinantieji gėrimai; Moteris vyrų pasauly; Rusai pasiekė Veneros planetą; Samokslas studentams diskredituoti; Penkias dešimis Amerikos karų; Chruščiovo atsiminimai; Knygos progresas; Kova su vėžio liga; Nelaiminga sala ir kt. Yra ir gražių Putino, K. Jakubėno, Vaidilos Ainio ir kitų eilraščių.

Kalendoriaus kaina — tik \$1.50.

Tuoju užsisakykite, nes gali pritrūkti!

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

kartą mūsų komandoje ne-
žaidė Algis Makaitis.

Mūsų vyrai sužaidė tokioje eilėje: Aleksis Klinovas, Algirdas Leonavičius 1 (laimėjo prieš E. Sladą), Kazys Merkis ½ (sužaidė lygiom su latviu A. Kaugarsu), Jurgis Zoza ir Bronius Skrabulis.

Sausio 28 d. pas mus rungtinisi Harwich komanda, o vasario 4 d. — lietuviai Harvardo klube.

Harwich yra nauja komanda, sudaryta iš Boylston klubo žaidėjų. Buvusiose rungtynėse su Harvardo klubu gruodžio 10 d. lietuviai buvo stipriai laimėję santykiu 4½-½.

Nauja ramovėnų valdyba

Bostono ramovėnai praeitą sekmadienį išsirinko naują valdybą: pirm. Adomas Tumas, vicepirm. Vladas Bajercius, izd. Pranas Martinkus, sekr. Povilas Tyla.

Kontrolės komisija palikta ta pati: T. Janukėnas, S. Rackevičius ir K. Šimėnas.

Susirinkimas dar paskyrė iš savo kuklių lėšų 200 dolerių įvairioms aukoms.

Talentų popietė ir gražuolės balius

Seniausios Naujojo Anglijos lietuvių radijo programos 38 m. sukakties progakovo 12 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos salėje bus talentų popietė ir gražuolės "Miss Lithuania of N.E." balius, kurio pradžia 4 val. popiet.

Kviečiame jaunus talentus registruotis pas Valentina Minkienę, pranešant savo vardą, pavardę, adresą, amžių ir kokį turi talentą. Užsiregistruokite iš anksto, kad jūsų pavardė būtų galima įtraukti į programos knygą. Rašykite arba patys ateikite adresu: Baltic Florist, 502 E. Broadway (arti G Street kampo), So. Boston, Mass. 02127. Galite pranešti ir telefonu 268-0489.

NAUJA PLOKSTELĖ VAIKAMS

Prieš Kalėdas rinkoje pasirodė nauja plokstelė, skirta vaikams. Ji pavadinta SEK PASAKA... Plokstelėje pasakoja ir dainuoja akt. Laima Rastenyte, muziką parašė ir dirigavo komp. Darius Lapinskas, įgrojo — Stuttgarto simfoninis orkestras.

Turinyje — Vytės Nemūnėlio "Meškiukas Rudnisiukas", liaudies pasakos "Kalaite ir ozelis" ir "Devyni broliai" ir Stasės Vanagaitės. Petersonienės "Laumė Daurė".

Tai puiki kalėdinė dovana mūsų vaikams.

Plokstelę galima gauti pas Lapinskus So. Bostone, 169 Bowen Street. Telefonas 268-3006.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo programą Nanjoo Anglijoje stoties WLYN, 1360 ki locikly ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausi pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus. Spuskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

ruošia skaučių Židiny ir sk. Grandis.

Vasario 20 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos III-jos aukšto salėje Altos skyriaus ruošiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties minėjimas.

Kovo 5 d. Baltijos ir Žalgirio tuntu Kaziuko mugė So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos III-jos aukšto salėje.

Kovo 12 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos salėje St. ir V. Minkų radijo engiama 38 m. sukaktuvinė alentų popietė ir "Miss Lithuania of N.E." gražuolės balius.

Kovo 26 d. Jordan Hall salėje Izidoriaus ir Vytėnio Vasyliųų smuiko ir fortepiono koncertas.

Balandžio 9 d. So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos salėje rečiojo aukšto salėje Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo pavasarinis koncertas.

KAS GALI PRALENKTI DR. B. MATULIONĮ?

Dr. Balys Matulionis jau antrus metus, mokėdamas Keleivio prenumeratą, sumoka ją ir už 7 kitus asmenis.

Būtų malonu, kad atsirastų tokiu, kurie pralenktų ir dr. B. Matulionį ir užsakyti Keleivį dar didesniau savo bičiulių skaičiui.

NAUJA PLOKSTELĖ VAIKAMS

Prieš Kalėdas rinkoje pasirodė nauja plokstelė, skirta vaikams. Ji pavadinta SEK PASAKA... Plokstelėje pasakoja ir dainuoja akt. Laima Rastenyte, muziką parašė ir dirigavo komp. Darius Lapinskas, įgrojo — Stuttgarto simfoninis orkestras.

Turinyje — Vytės Nemūnėlio "Meškiukas Rudnisiukas", liaudies pasakos "Kalaite ir ozelis" ir "Devyni broliai" ir Stasės Vanagaitės. Petersonienės "Laumė Daurė".

Tai puiki kalėdinė dovana mūsų vaikams.

Plokstelę galima gauti pas Lapinskus So. Bostone, 169 Bowen Street. Telefonas 268-3006.

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo programą Nanjoo Anglijoje stoties WLYN, 1360 ki locikly ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausi pasaulinių žinių santraukos ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus. Spuskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

Dviejų savaitių Ekskursijos į Lietuvą

Vyksta: BIRŽELIO 8, LIEPOS 13, RUGPIČIO 17 ir GRUODŽIO 21.

Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
Norintieji pratęsti savo atostogas ilgiau, galės apilankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.

Ekskursijos išvyksta iš

BOSTONO, NEW YORKO ir MONTREALIO.

Grupėse dalyvių skaičius ribotas—NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

2014 0136 11 1111 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Savininkė: Aldona Adomonienė

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojus, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą, neuimirti parašyti ir senai Nepamirškite parašyti paito numerio — zip code

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina \$3.00. Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiems angliskai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRASTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškus skyriu, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų išivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS viešojo pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudžios mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas Informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Prisiekė nauja valdyba

Sausio 20 d. buvo mėnesinis So. Bostono Lietuvių Piliečių d. jos susirinkimas, kuriame buvo prisaiškinta šių metų valdyba ir kontrolės komisija.

Dabar valdyba yra tokia: pirm. St. Drevinskas, vicepirm. L. Švelnis, sekr. A. Matjoška, izd. E. Ketvirtis, fin. sekr. A. Druzdė ir marš. J. Markelionis.

Direktoriai: A. Andriulionis, R. Bričkus, St. Griganavičius, O. Ivaškienė, J. Lubinas, A. Makaitis ir V. Stelmokas.

Kontrolės komisija: A. Baika, Jr., B. Kontrimas ir Pr. Mučinskas.

Naujai išrinkti yra R. Bričkus, A. Baika, Jr., St. Griganavičius, A. Makaitis, A. Matjoška ir V. Stelmokas. Taigi, į draugijos vadovybę įėjo beveik pusė naujų žmonių. Reikia laukti, kad

tai padės draugijos veiklai dar labiau plėstis.

Iš buvusių vadovybėje nebėra sekr. A. Capliko, dir. A. Baikos, J. Caspero ir adv. J. Grigaliaus.

Sitame susirinkime priimti 4 nauji nariai (mirė po paskutinio susirinkimo 3).

A. Druzdė pranešė gruodžio mėnesio apyskaitą. Pajamų buvo gana daug — \$15,331, bet išlaidų dar daugiau, nes reikėjo sumokėti stambią sumą mokesčių. Del to mėnuo baigtas su \$966 nuostolio.

L. Švelnis pranešė, kad N. Metų sutikimas davė per \$500 pelno.

Ginčų sukėlė valdybos su manymas imti nuomos už II aukšto salę \$115 ir už III aukšto — \$125. Ir tai už 5 valandas. Jei salėmis bus naudojamos ilgiau, — turėtų būti dar atitinkamai primokama. Pavesta naujai valdybai tą klausimą persvarstyti.

Adomoniai vyksta į Aliaską

Aldona ir Jonas Adomoniai sausio 29 d. išvyksta į Aliaską ir grįš tik po 8 dienų. Ten aplankys Sitką, Anchorage, Nome, Kotzebue. Paskutiniai du miestai yra jau tolimoje sruoje. Kotzebue yra net toli už mūsų žemės 65-sios platumos paralelės, jau Arktikoje, kur pusė metų yra diena ir pusė metų naktis.

Linkime jiems malonios kelionės, daug išpūčių ir sveikiems sugrįžti į Bostoną, kuris jiems turės atrodyti labai šiltas.

Pakelti Bostono skautų veikėjai

Lietuvių Skautų s. gos taryba į vyr. skautininkės laipsnį pakėlė S. Subatienę, į skautininko laipsnį — J. Stasaitį, į paskautininkio (ės) — B. Banaitį ir N. Baskytę.

Dėkoju

Nuosirdžiai dėkoju visiems, kurie mane lankė ligoninėje, atnešė gėlių ir kitokių dovanų ir laiškais linkėjo sveikatos.

Vanda Mačiulienė

K. Mockus ir A. Novickis įrašyti į Lietuvių Fondą

Velionio Kazio Mockaus šermenų metu vietoj gėlių Lietuvių Fondui buvo sudėta 100 dolerių.

Po 10 dol. aukojo: B. Paulius, B. Galinis, T. ir Č. Aleksoniai, P. ir E. Žickai, K. ir J. Barūnai, J. Giedraitis ir E. Manomaitis.

Po 5 dol.: M. Vaitkevičienė, P. Jančiauskas, K. Merkis, P. ir O. Ausiejai, A. Griauzdė, Al. Lapšys.

Inž. Antaną Novickį į Lietuvių Fondą įrašė ALIAS Bostono skyriaus inžinieriai ir jo vardu sudėjo 140 dolerių.

LF Bostono Vajaus Komitetas našlėi Marijai Mockienei ir Birutei Novickienei ir velionių artimiesiems reiskia nuosirdžiai užuojautą, o aukotojams už aukas Lietuvių Fondui taria nuosirdų acių.

Vajaus Komitetas

Dail. V. Vizgirdos paroda Los Angeles mieste

Dail. Viktoro Vizgirdos kūrinių paroda atidaroma birželio 18 d. Los Angeles, Kalifornijoje

Bendruomenės susirinkimas

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės susirinkimas įvyks šį penktadienį, sausio 28 d. 8 val. vak. Tautinės S. gos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone.

Susirinkimas šaukiamas ryšium su būsimu Jaunimo Kongresu ir vietinės veiklos gairėmis aptarti.

Visi lietuviai maloniai prašomi dalyvauti.

Antanas Matjoška.

L.B.B. aplinkės pirmininkas

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad patarnaujame atsisikaitant su mokesčių įstaiga (Income Tax Service).

Mūsų įstaiga A.B.U. Realty yra 507 E. Broadway, So. Bostone (prieš Minkų gėlių parduotuvę). Ji atidaryta nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.

Mūsų įstaigoje yra užsiregistravusių daug pajėgių namų pirkėjų. Norintieji namus pirkti ar parduoti prašomi kreiptis į mus telefonu ar asmeniškai

— Algis ir Bronius Uteniai — A.B.U. Realty Telefonas: 269-6198

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST. QUINCY

(Just beyond the Hollow)

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

OUR CUSTOMERS GET 24 HR. BURNER SERVICE

Golden Platter Parts Protection Plan

Complete forced hot water baseboard systems steam and hot water cast iron wet base boilers.

Over 40 years experience... Easy budget payment plans

CALL 773-4949 or 436-1204

AR TURITE NAUJAUSIAJĄ

POEZIJOS IR PROZOS keturių autorių plokštelę?

Tai Pulgio Andriušio, Bernardo Brazdžionio, Antano Gustaičio ir Stasio Santvaro įkalbėta kūryba.

Šių plokštelių dar galima gauti Keleivyje. Kaina \$5.

Plokštelę neseniai išleido "Lietuvių Dienos".

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog į Worcesterio ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Trečiadieniais neprimama 447 BROADWAY South Boston, Mass.

Ketvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prieaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

liedus, papuošalus

379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynės, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rood

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 Country Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELINĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičtos Kardeleinės įdainuotų dainų ir arijų plokštelę. Kaina \$6.00. Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVISKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

DABAR

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka

5 1/2 %

už visus kitus indėlius moka

5 1/4 %

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas audarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje.

Lipdu papirusius ir taisau

viską, ką pataisyti reikia.

Naudojit tik geriausią

medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore dažai

Popieriaus Sienuos

Stiklas Langams

Viešie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Viešie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių

draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVISKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntinams (skryties, męgtinūs, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien

9—5

Šeštadieniais

8—12

393 West Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis